2005 YIL 6 SENTYABR, SESHANBA

QISHLOQ HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 107 (6,944). Sotuvda erkin narxda

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш тизимини ривожлантиришда алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

Кўп йиллик самарали меҳнати билан мамлакатимизнинг алоқа ва ахборотлаштириш соҳасини замонавий асосда ривожлантириш ва такомиллаштириш ҳамда аҳолига намунали хизмат кўрсатишга қўшган катта ҳиссаси ва ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун қуйидагиларга фахрий унвон берилсин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган алоқа ходими»

Адамбаев Тўрабой Жуманиёзович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси «Хоразмтелеком» филиалининг электромонтёри

Избосаров Ағзам Фахриддинович - Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг биринчи ўринбосари

Фидокорона меҳнати билан мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳиятини оширишга катта ҳисса қўшгани, телекоммуникация тармоқларига хорижий сармояларни жалб этиш ва илғор технологияларни шу жумладан, шиша толали кабелларни жорий этишда улкан ютуқларга эришгани, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш ҳамда жамоат ишидаги фаоллиги учун қуйидагилар мукофотлансин:

«Меҳнат шуҳрати» ордени билан

Боймуродов Ғуломжон Олимович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси 4-шаҳарлараро магистрал алоқа техник боғламасининг муҳандиси

Болтаев Маҳмаёқуб Раҳматович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси 10-шаҳарлараро магистрал алоқа техник боғламасининг кабелчи-пайвандчиси

Мадаминов Жўрахон - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси 2-шаҳарлараро магистрал алоқа техник боғламасининг электромонтёри

Ҳакимов Маманазир Нозимович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси «Наманганттелеком» филиалининг электромонтёри

«Дўстлик» ордени билан

Антонова Наталья Борисовна - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси «Шаҳарлараро алоқа корхонаси» филиалининг мутахассиси

Бозоров Самад Қувондиқович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси «Қашқадарётелеком» филиалининг муҳандиси

Набиев Бахтиёр Авезович - Радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение маркази Олот радиотелевидение станциясининг алоқа монтёри

Хамзин Алмаз Анварович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компаниясининг мутахассиси

«Шуҳрат» медали билан

Абдураимов Ўлмас Абдукаримович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси 1-линия кабел иншоотлари цехининг электромеханиги

Исмоилов Исоқ Исроилович - «Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси «Бухоротелеком» филиалининг муҳандиси

Коланов Курмангали Молдагалиевич - Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудий бошқармаси бошлиғи

Миклина Генриэтта Матвеевна - «Алоқалойиҳа» масъулияти чекланган жамиятининг мутахассиси

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2005 йил 5 сентябрь.

Самимий қутловлар

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Жаноби Олийлари!

Ўзбекистоннинг миллий байрами муносабати билан Сурия халқи ва шахсан ўз номимдан Сизни ва дўст ўзбек халқини қутлашдан астойдил бахтиёрман.

Фурсатдан фойдаланиб, Сизга чин қалбдан соғлиқ ва бахт-саодат, ўзбек халқига эса доимий тараққиёт ва равнақ тилайман.

Эҳтиром ила,
Башар АСАД,
Сурия Араб Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига самимий қутловларимизни изҳор қилиш бизга мамнуният бахш этади.

Фурсатдан фойдаланиб, Сизга бахт-саодат ва мустаҳкам соғлиқ, дўст Ўзбекистон халқига эса бардавом тараққиёт ва равнақ тилаб қоламан.

Қобус бин САИД,
Уммон Султони

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистоннинг Мустақиллик куни муносабати билан Шри-Ланка Демократик Социалистик Республикаси халқи ва ҳукумати ҳамда шахсан ўз номимдан Сиз, Жаноби Олийларига қизғин саломлар ва самимий қутловлар йўллаш менга мамнуният бахш этади.

Мамлакатларимиз ўртасида таркиб топган дўстона муносабатлар икки томонлама ҳамкорлигимизнинг янги соҳаларида халқларимиз манфаатларини кўзлаб кейинги йилларда ҳам ривожланиб боришига астойдил ишонаман.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган ғоят юксак эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Чандрика Бандаранаике КУМАРАТУНГА,
Шри-Ланка Демократик Социалистик Республикаси Президенти

Шунингдек, мамлакатимиз раҳбари номига Қирғизистон Республикаси Президенти Қурманбек Бакиев, Таиланд Қироли Пумипол Адульядет, Иордания Подшоҳи Абдулла Иккинчи, Қатар Давлати Амири Ҳамад бин Халифа Ол Соний, Баҳрайн Подшоҳи Ҳамад бин Исо Ол Халифа, Тунис Республикаси Президенти Зайнал Обидин бин Али, Жазоир Халқ Демократик Республикаси Президенти Абдулазиз Бутефлика, Гана Республикаси Президенти Жон Агйекум Куфуор, Марокаш Подшоҳи Муҳаммад Олтинчи, Вьетнам Социалистик Республикаси Президенти Чан Дик Лионг, Мальдив Республикаси Президенти Маъмун Абдул Қаюм, Туркманистон Президенти Сапармурот Ниёзов, Франция Республикаси Президенти Жак Ширак, Австралия Генерал-губернатори Майкл Жеффри, Ислом Конференцияси Ташкилоти Бош котиби Акмалиддин Эҳсон ўғли, Кувайт Давлати Вазирлар Маҳкамаси Раиси Сабоҳ Ал-Аҳмад Ал-Жобир Ас-Сабоҳ, Кувайт Давлати Валиаҳди Саъд ал-Абдулла ас-Солим ас-Сабоҳ томонидан табрик мактублари келди.

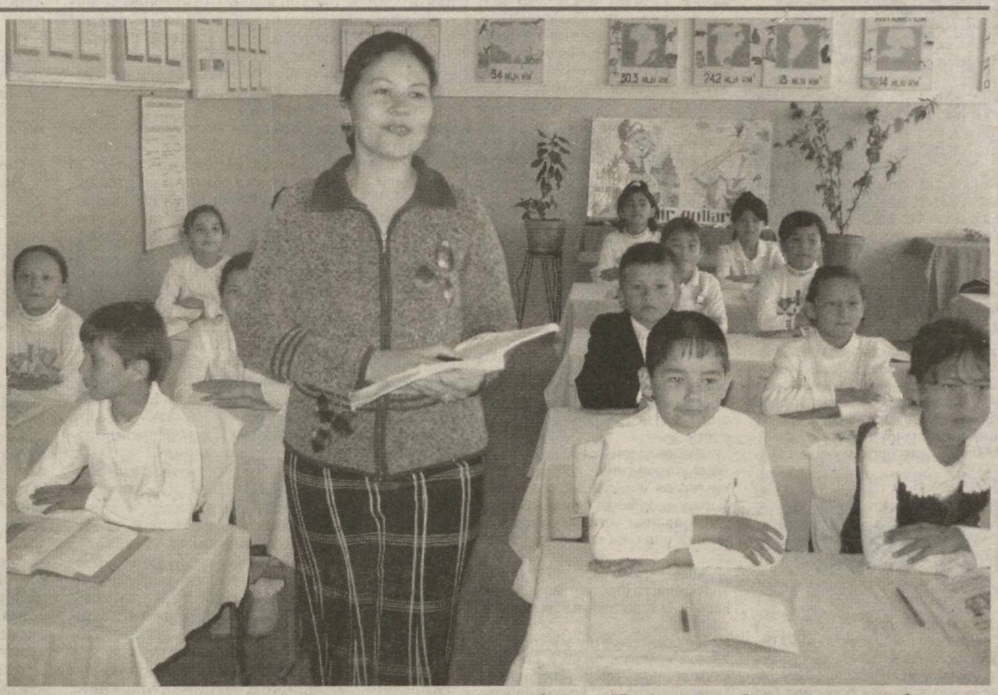

Зарафшон шаҳар халқ таълими бўлимига қарашли 11-мактабда ҳам "Билимлар куни" шоду ҳуррамлик билан қарши олинди. Илм даргоҳи 684 ўринли бўлиб, барча синф хоналари замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.
СУРАТДА: бошланғич синф ўқитувчсиси Райҳон ҚУРБОНОВА.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

Терророрчилик ва наркобизнес хуружидан огоҳ бўлинг

Халқаро террорчилар ва наркосавдогарлар — Ўзбекистон ва Россиянинг умумий душмани

Ҳозир Россия олдида Ўзбекистонга оид янги сиёсатини шакллантириш зарурати турибди. Унинг бу мамлакат билан боғлиқ бир неча манфаати бор: стратегик барқарорлик, иқтисодий ҳамкорлик, минтақада таъсир доирасини кенгайтириш шулар жумласидандир.

- Россиянинг Ўзбекистон билан ҳамкорликка эҳтиёжи катта. Россия хавфсизлигининг муҳим йўналишлари - террорчилик ва наркотрафикдан мудофаа чизиғи Ўрта Осиё орқали ўтади.

Россиянинг энг муҳим манфаати - стратегик барқарорликдир. Бу борада Ўзбекистон ўз манфаатлари билан бирга Россия манфаатларини ҳам ҳимоя қилмоқда. Марказий Осиёдаги стратегик барқарорликни икки куч бузиши мумкин: диний радикализм ва халқаро наркомафия. Қайд этиш жоизки, диний радикаллар АҚШга - дунё ҳукмронлигига даъвогарлик қилаётган давлатга ҳужум қилганидан сўнг жаҳон оммавий ахборот воситалари радикал диндорлар хавфи ҳақида бонг ура бошлади. Аммо реал ҳаётда халқаро наркомафиянинг глобал тармоқлари кучлироқ ва кўпроқ тарқалган. Улар, динни ниқоб қилиб олган террорчилардан фарқли ўлароқ, АҚШга ҳужум қилмайди ва бутун бошли давлатда ҳокимиятни қўлга олишга уринмайди. Бу иккала куч ҳам минтақада зимдан иш олиб боради, иккаласи ҳам Ўзбекистон ҳукуматининг душманидир.

Радикал диний оқимлар қатор минтақаларда миллионлаб одамлар онгини эгаллашга уринмоқда. Улар авваламбор Фарғона водийсида, Марказий Осиёдаги аҳоли энг зич яшайдиган, камбағаллик даражаси одатдагидан юқори бўлган ва ҳар диннинг таъсири мудом кучли бўлган жойда ҳокимиятни эгаллашга ҳаракат қилмоқда. Фарғона водийси уч давлат ўртасида тақсимланган: Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон. Бироқ диний радикаллар бу чегараларни ўзларича сунъий деб билади, бутун минтақада ҳокимиятни эгаллашга интилади.

Минтақада бир неча радикал диний ташкилотлар мавжуд бўлиб, бир-бири билан шунчалик мустаҳкам боғланиб кетганки, уларни ажратиш қийин. Радикалларнинг сиёсий услуби классик ғарбона услубдан кескин фарқ қилади. Масалан, бизда сўллар КПРФ ё «Родина» ёхуд НБП таркибида бўлиши мумкин, лекин бир вақтнинг ўзида ҳар уч ташкилотга аъзо одамни топа олмайсиз. Радикал диний гуруҳлар аъзолари эса, агар Америкага қарши террорчилик хуружларини амалга оширса, бир ном билан, Исроилга қарши бошқа ном, маҳаллий ҳукуматга қарши яна бошқа бир ном билан ҳаракатланаверади. Ташкилий жиҳатдан улар ўзгариб туради. Лекин асос аввалгича - радикал диний амалларда иштирок этувчи ярим автоном исломий гуруҳлар сифатида қолаверади.

Узоқ вақт мобайнида Ўзбекистон исломий ҳаракати етакчи радикал диний ташкилот бўлиб келди. У ҳукумат томонидан тор-мор этилгач, Ҳизб-ут-Таҳрир биринчи ўринга чиқди. Бир қарашда бу ташкилот террорчилик учун эмас, гўёки, маърифий ва тинч сиёсий дастурларни амалга ошириш учун тузилган. Гап шундаки, радикал диндорларда меҳнат тақсимоти мавжуд: Ҳизб-ут-Таҳрир тинч мусулмонларни танлайди, уларни ўз дастурлари орқали тайёргарликдан ўтказади ва шу тариқа радикал диндорларни етиштиради. Кейин уларни яширин сиёсий фаолиятда, террорчилик ҳаракатларида, ҳукуматни ағдаришда қатнашиш учун террорчилик ташкилотларига йўллайди.

Ўзбекистонда Ҳизб-ут-Таҳрир бевосита яширин сиёсий фаолиятда иштирок эта бошлаган эди. Кейинчалик ундан бошқа радикал диний гуруҳ - «Акромийлар» ажралиб чиқди. У диний таълим олмаган, аммо радикал тарғиботчи Акром Йўлдошев томонидан ташкил этилди. Бир пайтлар у Ҳизб-ут-Таҳрирнинг Ўзбекистондаги амири бўлган. Радикаллар бир неча йил олдин Тошкентда портлашларни амалга ошириб, вазиятни издан чиқариш ва Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга суиқасд уюштиришни мақсад қилган эди. Бу йил май ойида улар Андижонда тартибсизликлар ташкил этди, ўз фаоллари ётган қамоқхонани эгаллаб олди, маҳаллий ДАНнинг қурол-аслаҳа омборини қўлга киритди, ҳарбий қисм ва хавфсизлик хизмати биносини эгаллашга ҳаракат қилди.

Қизиғи шундаки, «Акромийлар» ўз таъсирини кенгайтириш учун Фаластиндаги ХАМАС ҳаракати усулларига ўхшаш услублардан фойдаланади. Улар жуда катта ижтимоий ёрдам дастурларини амалга ошириб, давлатнинг айрим заиф ижтимоий таъминот тизимлари ўрнини босмоқчи бўлади. Улар пул ишлаш учун самарали технологиядан фойдаланади: ҳар бир янги қабул қилинган яширин ташкилот аъзосига ўз кичик бизнесини очиш, ускуналар сотиб олиш, рўйхатдан ўтиш ва ўзига хос «паноҳ» топишда ёрдам беради. Кейин бу ишбилармон, яширин ташкилот аъзоси, даромадининг 20 фоизини сиёсий фаолият учун ажратади. Бундан ташқари, ўз бизнесининг мавжудлиги, табиийки, жамиятда яширин ташкилот аъзоларининг ижтимоий мавқеини кўтаради. Ижтимоий мавқе эса мухолифат учун доим зарур.

Андижондаги тартибсизликлар арафасида унинг ҳар бир иштирокчисига костюм тақдим этилгани эътиборга молик. Бу ижтимоий мавқени кўтариш учун қилинди. Чунки кўп жойда костюм кийган одамлар салобатли, обрўли кўринади, ташкилот ва унинг аъзоларининг ижтимоий мавқеи юқорилигини кўрсатади.

Халқаро террорчи-диний тармоқларнинг Ўзбекистонга тазйиқи ортиб бориши мумкин. Чунки бу мамлакат таркибига нафақат Фарғона водийси, балки ислом оламининг муборак қадамжолари - Бухоро ва Самарқанд ҳам киради. Бу ерда ўрта асрларда кўплаб буюк ислом мутафаккирлари фаолият кўрсатган, бугун ҳам дин пешволари уларнинг асарларини ўқиб тарбия топади. Мусулмон аҳоли кўп бўлган барча мамлакатларда ҳокимиятни ағдаришга уринаётган радикал диндорлар жаҳон ислом халифалигини ташкил этишга уринмоқда.

(Давоми 2-бетда)

Россиядаги бир қатор оммавий ахборот воситалари, чунончи "Российская газета", "Время новостей" хабарларига қараганда, Тожикистондаги мавжуд алюминий заводини кенгайтириш, шу билан бир қаторда, янги алюминий заводи қуриш мўлжалланмоқда.

"Алюминий қироли"нинг Тожикистондаги режалари

Таъкидланишича, Россиядаги алюминий саноати корчалонларидан бири, "Базовий элемент" компанияси раҳбари, жаноб Олег Дерипаскани шу йил 26 август куни мамлакат президенти Владимир Путин ўзининг Сочидаги "Бочаров Ручей" номли қароргоҳида қабул қилган. Дерипаска президентга Россия алюмин саноати ходимларининг Тожикистонда олиб бораётган ишлари ҳақида сўзлаб берган. Унинг ҳикоя қилишича, Тожикистонда Роғун ГЭСини бунёд этиш, мавжуд алюминий заводини кенгайтириш ҳамда янги завод қурилиши юзасидан имзоланган битимга кўра, ушбу лойиҳаларга жами 1,8 миллиард доллар маблағ сарфланиши кўзда тутилмоқда.

ТААССУФ

Сал аввалроқ россиялик "алюминий қироли" ўзининг Тожикистонга қилган сафари якунларига кўра берган интервьюсида ушбу мамлакатдаги иккита йирик Роғун ва Сангтўда гидроэлектростанциялари қурилишига унинг ширкати РАО ЕЭС билан биргаликда жами 1 миллиард доллар сарфламоқчи эканлигини айтганди. Афтидан қисқа вақт ичида ушбу йўналишдаги режалар миқёси янада кенгайган кўринади. Ҳар ҳолда жаноб Дерипасканинг айтишича, "Базовий элемент" яқин 15 йил мобайнида ўзининг асосий диққат-эътиборини Тожикистонга қаратмоқчи. "Алюминий ишлаб чиқариш ҳаддан ортиқ кўп энергия ва энергетик ресурслар сарфлашни талаб қиладиган соҳа, дейди у. Тожикистондаги тоғлар, дарёлар эса бу борада жуда бебаҳо қулайлик яратади. Шу боис биз бу ерда йирик электрометаллургия холдингини яратишни мўлжаллаётирмиз".

Эслатиб ўтамиз, Тожикистон алюминий заводи Марказий Осиёдаги бундай маҳсулот ишлаб чиқарадиган ягона корхона бўлиб, унинг лойиҳа қуввати йилига 517 минг тоннага тенг ва 100 фоиз акциялари давлатга тегишлидир. Маҳаллий ҳукумат бу корхонани 2007 йилда хусусийлаштиришни режалаштирган. Заводга бу қадар катта қизиқиш билдираётган жаноб Дерипасканинг мақсади эса аҳа шу "ёғли луқма"ни қўлдан чиқармасликдан иборатдир.

Шубҳасиз, йирик бизнесдаги бундай чаққонлик ва уддабуронликка қойил қолмай иложинг йўқ. Бироқ... Шусиз ҳам теварак-атрофни муттасил булғаб, минтақа атроф-муҳити экологиясига катта салбий таъсир кўрсатаётган заводни янада кенгайтириш, бунинг устига ҳар бири йилига 100 минг тоннадан маҳсулот чиқариш қувватига эга бўлган икки навбатли янги заводни қуриш режаси кишини ўйлантирмасдан, ташвиш ва хавотирга солмасдан қолмайди.

Ўз мухбиримиз

Ватан — мангу қўшиқ!

"Ватан — саждагоҳ каби муқаддас. Уни севиш, қадрлаш, зарур бўлса жон фидо этиш иймоний бурчдир".

Ислом КАРИМОВ

ВАТАН! Бу муқаддас сўз замирида қанчалик илоҳий куч-қувват, маъно, беқиёс даъват мужассам эканлигини, ҳеч ким тўла ифода этолмаса керак. Биз киндик қонимиз тўкилган Ватан, она тупроқ билан фахрланамиз. Унинг номини эшитган заҳоти қалбимиз тўлқинланади, бир олам ғурурга тўлади. Шоир айтганидек:

Бу ёруғ оламда Ватан биттадир,
Биттадир дунёда Она деган ном.

СУРУР

Сарҳадлари Тиёньшан тоғларининг баланд-баланд чўққилари, Сирдарё ва Амударёнинг асов сувлари, Қорақум ва Қизилқумнинг тенгсиз барханларига туташиб кетган бағри кенг мамлакат. Унинг ҳар бир қаричи бебаҳо, табиати ўхшаши йўқ гўзал, одамлари меҳнаткаш ва меҳмондўст, тарихга бой қадимий ўлка.

Ўзбекистон, деб аталмиш азалдан номи етти иқлимга таралган шундай ватанда туғилиб, вояга етиш, унинг фуқароси бўлиш — фахр эмасми?! Хориждаги бир ватандошимиз айтган экан: "Мен ватанда эмасман, Ватан менинг ичимда". Азалдан Ватанни ҳимоя қилиш, унинг учун жон фидо қилиш шу замин фарзандларининг шарафли бурчи, қалб амри бўлиб келган.

Буюк мутафаккир Шайх Нажмиддин Кубро ўз юртини ғанимлардан ҳимоя қила туриб, Ватан байроғини қўлида маҳкам ушлаганча "Ё Ватан, ё шарафли ўлим", деб жон берган. Душманлар унинг қўлини, бармоқларини ҳар қанча уринишмасин, байроқдан ажрата олишмаган. Ахийри бармоқларини қирқиб туғни тортиб олишган.

Бундан ҳам қаҳрамонлик, бундан ҳам жасорат бўладими, Ватан учун!

...Биз яшаётган Турон замин қадим замонларда ҳам бой, фаровон ўлка сифатида машҳур бўлган.

(Давоми 4-бетда)

МУНОСАБАТ

Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг фракция ва қўмиталарида бўлаётган йиғилишларда Президентимизнинг "Ўзбекистонда ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида"ги ҳамда "Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш тўғрисида"-ги Фармонлари муҳокама этилмоқда.

Ҳуқуқий ҳимоя мустаҳкамланади

Фармонда белгиланган суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш, жиноят тўғрисидаги қонунларни янада либераллаштиришга қаратилган вазифани якдиллик билан маъқулладилар. Адолат тамойилларини ҳаётга сингдириш йўлида жамиятимизда яна бир муҳим қадам қўйилганлигини гапирдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8 августдаги "Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш тўғрисида"ги фармони жамиятимизни эркинлаштириш ва инсонийлаштириш йўлида суд-ҳуқуқ тизимидаги ислоҳотларнинг янги бир босқичини бошлаб берди.

Фармонда жиноят содир этишда айбланаётган шахсларни қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини 2008 йил 1 январдан бошлаб судлар ваколатига ўтказилиши қайд этилиб, эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олиш қонунда белгиланган бошқа эҳтиёт чораларини қўллаш самарасиз бўлган алоҳида ҳолатларда ва фақат жиноят ишлари бўйича судлар ёки ҳарбий судлар ваколатига мувофиқ уларнинг қарори бўйича амалга оширилиши белгиланган.

(Давоми 2-бетда)

Мурожаатлар жавобсиз қолмайди

"Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун талаблари асосида Бухоро вилояти прокуратураси органлари томонидан фуқаролар ҳамда юридик шахсларнинг ариза ва шикоятларида ўз аксини топган масалаларни ҳал этиш, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасида муайян ишлар амалга оширилиб келинмоқда.

2005 йилнинг 6 ойи давомида вилоят прокуратураси идораларига, фуқаролар ва юридик шахслардан жами 2997 та ариза ва шикоятлар келиб тушган бўлиб, шулардан 1231 таси бевосита прокуратура идораларида ҳал этилган. Шунингдек, 1076 та ариза ҳал қилиш учун бошқа муассасаларга юборилган. Шикоятларнинг 32,5 фоизи асосли, деб топилиб, қаноатлантирилган.

ҚОНУН ВА ИЖРО

Қаноатлантирилган ариза ва шикоятлар таҳлил қилинганида бу кўрсаткич фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш масалаларида, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги қонунбузилишлар бўйича терговв ва суриштирув соҳасида, судларда жиноий, фуқаролик ва хўжалик ишлари кўрилиши соҳа ва бошқа масалаларни ташкил қилади.

Вилоят прокуратураси идоралари томонидан деҳқон, фермер хўжаликлари ва хусусий тадбиркорлар, кичик ва ўрта бизнес ҳамда якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи шахсларга амалий ҳуқуқий ёрдам бериш мақсадида уларни бевосита жойларга чиқиб қабул қилиш амалиёти жорий қилинган.

(Давоми 2-бетда)

ЖАРАЁН

Иқтисодимизнинг қон томири ҳисобланган электр энергиясининг ҳаётимизда тутган ўрни жудаям катта.

Негаки, завод-у фабрикаларимиз, корхоналаримизни тўхтовсиз ишлашини таъминлаётган, хонадонларимизни нурафшон қилиб турган нурчилар хизмати чиндан ҳам таҳсинга лойиқ.

Лекин биз истеъмолчилар ҳар доим ҳам электр қуввати қадрига етавермаймиз. Хонадонимиздаги чироқ бир зумгина ўчса, унинг қанчалик бебаҳо эканлигини сезамиз, қадрига етамиз. Ана шу беминнат электр энергияси етказиб бериш учун нурчилар қанчалик заҳмат чекишини англамаймиз. Бугунги ҳикоямиз "Бухоро вилояти электр тармоқлари" акциядорлик жамиятининг заҳматкаш нурчилари фаолияти ҳақида.

Бухоролик нурчилар

Айни чоғда жамиятнинг туманларда ўн иккита бўлимлари фаолият кўрсатиб турибди. Уларда мингдан ошиқ нурчилар тер тўкишади.

(Давоми 3-бетда)

BANK

ХАЛҚ БАНКИ сизнинг оилангиз банки

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг

БЕНЗИН (76)	399,9 ▲	+ 18,3
БЕНЗИН (91)	460,7 ▼	- 4,0
ДИЗ.ТОПЛИВО	283,4 ▲	+ 1,5
МАЗУТ	77,0 ▼	- 0,1
СЖ.ГАЗ	370,8 ▲	+ 77,1
МАСЛО ХЛОПК.	830,1 ▲	+ 16,8
САХАР	588,0 ▼	- 0,06
МУКА выс.сорт	280,0 ▼	- 0,07

Террорчилик ва наркобизнес хуружидан огоҳ бўлинг

(Боши 1-бетда)

Радикал диндорлар юз минглаб мусулмонларнинг онгу тафаккури устидан мафкуравий ҳукмронлик қилиш учун исломий рамзларни ўз назоратига олишдан жуда манфаатдор. Макка ва Мадина, уларнинг қараши бўйича Саудия Арабистонининг америкапараст ҳукмдорлари томонидан назорат қилинмоқда. Бағдод радикал диндорларнинг душмани Саддам Хусайн назорати остида эди, ҳозир эса - бевосита америкаликлар қўлида. Бу ўринда, Бухоро ва Самарқандни эгаллаш радикал диндорлар учун кўп асрлик ислом тарихи нуқтаи назаридан, ўзини дунёда мусулмон оламининг етакчиси қилиб кўрсатишда қўл келади.

Ўзбекистон раҳбарлари дунёвий жамият вакиллари сифатида динни ниқоб қилиб олган бундай тўдаларга қарши кескин курашмоқда. Бироқ бу курашда жаҳон ҳамжамияти уларни етарлича қўллаб-қувватламаяпти. Айтайлик, Буюк Британия ҳукумати Ўзбекистон раҳбариятининг илтимосларига қарамай, кўп йиллар давомида Ҳизб-ут-Таҳрир радикал ташкилотини таъқиқлашни рад этиб келди. Бу ташкилот яқин-яқинларгача ҳам Лондонда бош қароргоҳга эга эди. Фақатгина 2005 йил 7 июлда Лондонда рўй берган террорчилик ҳаракатлари инглизларнинг кўзини очгандек бўлди - бу ташкилотни таъқиқлашга мажбур қилди.

Буюк Британия ва АҚШ Андижонда рўй берган тартибсизликларга барҳам беришда гўёки ортиқча зўравонлик қилинганини қоралади. Аммо шафқатсиз рақибга қарши куч ишлатиш даражасини белгилаш осон иш эмас. Британиялик полициячилар метрода Бразилиядан келган ноқонуний муҳожирни иссиқ куртка кийгани учунгина террорчиликда гумон қилиб отиб ўлдирди. Америка қўшинлари эса Ироқнинг Фаллужа шаҳридаги исённи бостиришда минглаб тинч аҳоли вакилларини қириб ташлади ва қурбонларнинг аниқ сонини билиш имконини ҳам бермади.

Ўзбекистон раҳбарияти диний-экстремизмнинг даҳшатли хавфини тушунади ва унга қарши бир неча йўналишда кураш олиб бормоқда - бу яширин ҳарбий тузилмаларни куч билан йўқ ҳилиш, радикал диндорларга қарши фаол тарғибот олиб бориш, анъанавий ислом динини ривожлантиришдир. Дунёвий таълим тизимини ривожлантириш, аҳоли фаровонлигини янада ошириш ҳам шунга киради. Лекин бу курашда Ўзбекистонга мадад бериш керак. Чунки, Ўзбекистон ҳукумати диний-экстремизмга қарши курашар экан, айни вақтда бизнинг душманларимизга зарба бераётганини унутмайлик.

Ўзбекистон бизнинг стратегик иттифоқчимиз бўлган иккинчи йўналиш - наркотрафикка қарши кураш жабҳасидир. Боз устига, сўнгги йилларда бу борадаги вазият янада кескинлашди. АҚШ Афғонистонда тўлақонли ҳукумат ўрнатишга қодир эмас ва барқарорликни таъминлаш учун жангарилар қўмондонлари билан келишишга мажбур: яъни, улар АҚШга ва Кобул ҳукуматига ҳужум қилмайди, АҚШ эса жангарилар қўмондонларининг ўз тасарруфидаги ҳудудларда наркотик моддалар ишлаб чиқаришига халақит бермайди. Ўн карра кенгайиб кетган бу наркотизим Россия ва Европага йўл очишга интилмоқда. Наркобаронлар Тожикистон-Афғонистон чегарасидан россиялик чегарачиларнинг кетишига эришиб, уни деярли ўз назорати остига олди. Энди Ўзбекистонда, қўшни республикаларда ҳам ўз ҳукмронлигини ўрнатишга ҳаракат қилмоқда.

Бу курашнинг иккала йўналишида ҳам - террорчилик ва наркотрафикка қарши курашда - Ўзбекистон ҳукумати нафақат ўзининг, балки бизнинг, аҳли Россиянинг ҳам манфаатларини ҳимоя қилмоқда. Россия Ўзбекистонга бу курашда техникавий, сиёсий кўмак бериши, ахборот ёрдами кўрсатиши керак. Айниқса, Ўзбекистон ҳукуматига доимий тазйиқ ўтказилаётган халқаро майдонда бу кўмак каттароқ бўлмоғи керак. Сиёсий тизимни мустаҳкамлаш мақсадида экспертлар даражасида ҳамкорликни ва ички сиёсий мулоқотни йўлга қўйиш зарур. Мазкур минтақада сиёсий барқарорликни сақлаб қолиш учун барча кучни сафарбар этиш лозим.

Сергей МАРКОВ,
сиёсатшунос.
(«Российская газета»нинг 2005 йил 25 август сонидан)

Мурожаатлар жавобсиз қолмайди

(Боши 1-бетда)

Натижада бир қанча тадбиркорларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Тадбиркорликнинг "Тиббий хизмат врач стомотолог" фаолияти билан шуғулланувчи А.Исмоилова вилоят прокуратурасига ариза билан мурожаат қилиб, унда Бухоро шаҳар Давлат Санитария эпидемология назорати маркази ходимлари томонидан клиникада асоссиз равишда текшириш ўтказилиб, маъмурий жавобгарликка тортилганини билдирган.

Мазкур ариза юзасидан маҳкама куч билан ўтказилган текширишда тадбиркор А.Исмоилова расмий равишда Бухоро шаҳар ДСИ бошлиғи номига ариза билан мурожаат қилиб, фаолиятини вақтинча қонуний равишда тўхтатган бўлиб, шаҳар солиқ инспекциясидан бу ҳақда ДСЭН бош ҳакимига маълумотнома тақдим қилган. Лекин шаҳар ДСЭН ходимлари фаолиятини тўхтатган тадбиркорни асоссиз равишда текшириб, ДСЭНМ бош ҳакимининг қарорига асосан Ўзбекистон Республикаси МжтКнинг 53-моддаси билан 19500 сўм маъмурий жаримага қонунга зид равишда тортилгани аниқланди. Вилоят прокуратураси Бухоро шаҳар Давлат санитария эпидемология назорати маркази Бош ҳакими номига протест киритиб, мазкур қарор бекор қилинган ва тадбиркор А.Исмоилованинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Вилоят прокуратураси органлари томонидан жорий йилда янги таҳрирдаги "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги қонун ижроси юзасидан корхона, ташкилот ва муассасаларда 11 та текширишлар ўтказилди. Ушбу текширишлар натижаси бўйича қонун бузилишига олиб келган сабаб шарт-шароитларни бартараф қилиш тўғрисида 14 та тақдимнома киритилиб 11 нафар шахслар маъмурий, 8 нафар мансабдор шахслар интизомий жавобгарликка тортилдилар.

Фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари бузилгани тўғрисидаги мурожаатларининг кўпчилиги, ойлик иш ҳақлари ва нафақалари ўз вақтида берилмаётгани, меҳнатга доир ҳуқуқлари бузилаётгани тўғрисидаги мурожаатлар ташкил этиб, прокуратура органларида ушбу мазмундаги мурожаатларни кўриб чиқишда алоҳида масъулият билан ёндашиш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тикланишига эришиш ва манфаатларини ҳимоя қилиш чоралар қатъий кўриб бормоқда.

Жумладан, "Бухоросувхизмат" акциядорлик жамияти бир гуруҳ ишчи ходимлари И.Тўраев ва бошқалар вилоят прокуратурасига ариза билан мурожаат қилиб, унда мазкур акциядорлик жамияти томонидан И.Тўраевнинг 292834 сўмлик, У.Аҳмедовнинг 140595 сўмлик, Ш.Юсуповнинг 335544 сўмлик, Ҳ.Юсуповнинг 59552 сўмлик иш ҳақларини ва А.Очиловнинг 69634 сўмлик нафақа пулларини ололмаётганликларини билдиришган.

Ушбу ариза юзасидан текшириш жараёнида "Бухоросувхизмат" акциядорлик жамияти томонидан ишчи-хизматчиларга ўз вақтида тўланмаган жами 898159 сўмлик иш ҳақлари ва нафақа пуллари тўланиши тўлиқ таъминланиб, уларнинг аризалари қаноатлантирилиб, бузилган конституциявий ҳуқуқлари тикланди.

Вилоят прокуратураси органлари томонидан мансабдор шахслар ва ҳуқуқни муҳофаза этувчи идоралари ходимларининг ғайриқонуний ҳаракатлари юзасидан келиб тушган ариза ва хабарларни қонунда белгиланган муддатларда текшириб чиқиб, содир этилган жиноятлар юзасидан кўрсатилган жиноят ишларини малакали тергов қилиш, жиноятларни келтириб чиқарувчи сабаб ва шарт-шароитларни ўз вақтида ўрганиш, уларнинг олдини олиш ва бартараф этиш, ишларни судда кўрилишида прокурор ваколатини тўлиқ таъминлаш борасида ҳам қатор ишлар амалга оширилаётир.

Прокуратура органларига келиб тушган ариза ва шикоятларнинг 72 таси ички ишлар вазирлиги органлари, 2 таси Давлат солиқ хизмати органлари, 3 таси божхона хизмати ходимларига, 7 таси суд ижро департаменти, 1 таси давлат нотариуси ходимларига ва 40 таси корхона, ташкилот ва муассаса раҳбар ходимларига тааллуқлидир.

2005 йилнинг 6 ойида 3 та ҳолатда ички ишлар идоралари ходимлари ҳамда 41 та ҳолатда ташкилот, корхона ва муассаса мансабдор шахсларига нисбатан жиноят ишлари қўзғатилди.

Жиноий жавобгарликка тортилган 48 нафар шахсларнинг 4 нафарига Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 205-моддаси, 1 нафарига ЖКнинг 206-моддаси, 1 нафарига ЖКнинг 207-моддаси, 7 нафарига ЖКнинг 210-моддаси, 25 нафарига ЖКнинг 167-моддаси ва 10 нафарига ЖКнинг бошқа моддалари билан айбловлар эълон қилинди.

Фуқаролар ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш ва уларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш ишлари бундан кейин ҳам изчиллик билан олиб борилаверади.

Бобур СОБИРОВ,
Бухоро вилояти прокурорининг катта ёрдамчиси

Раис ўзи билади

– Бу воқеага анча йиллар бўлган эди, – дейди Зубайда хола. – Хўжалигимиз раиси ниҳоятда қўрс ва баджаҳл одам эди. Раҳматли эрим колхозда сувчи бўлиб ишларди. Бироз тоби қочиб, бир-икки кун ишга чиқолмай қолди.

Ўша кунларнинг бирида дарвозамизни кимдир жаҳл билан қаттиқ тақиллата бошлади. Бориб очсам – раис. Саломалик ҳам йўқ.

– Чақир, эрингни! – деб менга қараб ўшқирди.

Шовқинни эшитиб, хўжайинимнинг ўзи ичкаридан чиқиб келди. Раис эса бирданига унга ташланиб "Нега ишга чиқмадинг?!" деб дўппослай кетди. Мен раиснинг қўлига ёпишиб, унинг зарбасидан эримни асрайман, деб жонимни жабборга бериб ҳаракат қилаётсам, раҳматли бечора эрим нима дейди денг:

– Хотин, қўявер, аралашма. Раиснинг ўзи билади, – деб унинг калтакларига индамай чидаб турса бўладими, соддагина...

Раззоқ БОТИР

"Пича кайфи борми-а?"

Тўйдан чиқдим. Тўғри, андак отганмиз, аммо оёқдан қолганим йўқ – бекатда чайқалиб бўлса-да турибман.

Ўтирай десам мендан кўра "тўйиброқ" чиққан бир акам ўриндиққа узала тушиб ётиб олибди. Майли, мастлик пошшолик, дедим. Бир пайт "транг-танг-танг!" этиб бир мопед келиб тўхтади. Мопедчининг юзи танишроғу, аммо қаерда кўрганимни эслолмадим.

–Ак-кангни олиб кетайлик, тойчоғим! – у олдин аравасига, сўнг менга сўз қотди. – Чиқинг, ака!

Гапларидан сездимки, йигитнинг ҳам андак кайфи бор. Бир кори хол бўлмай деб. "йўқ, раҳмат, узоққа бораман", дедим.

–Ҳа, майли, айтиб қўйиш биздан. Х-хафа бўлиш йўқ, а? – деб йигит жўнади. Аммо сал юрмасдан ортига қайтиб келди.

– И-майли, узоққа борсангиз ҳам обориб қўямиз, чиқинг! – деди.

Билдимки, йигит андак эмас, анчагина "олган".

–Йўқ, бемалол кетаверинг. Шерикларимни кутяпман, - дедим.

–З-зорримиз бор, з-зўрримиз йўқ! – йигит жўнаб кетди. Шунда скамейкада ётган акам бошини кўтариб нима дейди денг:

–Йиг-итта, пича борми, а?..

"Олишни бил, бўлишни бил..."

Кунлардан бирида Муҳиддин қизиқ машинасида кетаётса, назоратчи тўхтатибди.

–Нега сиз тезлик чекланган жойда саксонда кетаяпсиз? – дағдаға қилибди назоратчи.

Уста қараса аҳвол чатоқ, гувоҳномасидан ажраладиган. Бир йўлини топмаса бўлмас.

–Э, битта жумбоқни ечолмай ўйланиб, тезлаганимни ҳам сезмай қолибман, кечирасан, ука, энди, - дебди у.

–Қанақа жумбоқ экан? – назоратчи қизиқиб сўрабди.

–Қаранг, ука, иккини иккига қўшсак тўрт бўлади. Иккини иккига кўпайтирсак ҳам тўрт, тўғрими? – уста астойдил тушунтира кетибди. – Аммо учни учга қўшсак олти бўлади, кўпайтирсак тўққиз, нега шунақа?

Назоратчи ола калтаги билан ерга ёзиб, ҳисоблай кетибди:

–Иккини иккига қўшсак тўрт бўлади, кўпайтирсак ҳам...

Шу пайт назоратчининг бошлиғи келиб қолибди.

–Нима гап? – сўрабди у.

–Ўртоқ капитан, битта жумбоқни ечолмай қолдик. Шунга... – назоратчи чайналиб жавоб қилибди.

–Қанақа жумбоқ экан?

–Қаранг, иккини иккига қўшсак ҳам, кўпайтирсак ҳам тўрт бўларкан. Аммо учни учга қўшсак олти, кўпайтирсак тўққиз, нега шунақа?

Бошлиқ чаккасини қашлаб бироз ўйланиб турибди-да, қўл силтабди:

–Олишни бил, бўлишни бил! Кўпайтириб нима қиласан!

Музаффар АҲМАД

Ҳуқуқий ҳимоя мустаҳкамланади

(Боши 1-бетда)

Айни пайтда қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судлар ваколатига ўтказиш Ўзбекистон Республикасининг Жиноят процессуал, Жиноят ижроия кодекслари ва бошқа қонун ҳужжатларига пухта ишлаб чиқилган тегишли ўзгартириш ҳамда қўшимчалар киритилганидан, бу соҳадаги хорижий тажриба ўрганилганидан, судлар томонидан қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг амалга оширишнинг ташкилий ҳуқуққий процессуал механизмлар ишлаб чиқарилгандан кейин изчиллик билан амалга оширилиши кўрсатилган.

Маълумки, мамлакатимиз амалиётдаги процессуал тартибга асосан қамоққа олиш тўғрисида прокурорнинг санкция бериш тўғрисидаги қарорини бошқа давлатларда халқаро ҳуқуқда тан олинган ҳужжат сифатида қабул қилмайдилар ва бу борада фақат суднинг қамоққа олиш тўғрисидаги санкцияси бўлишини талаб қиладилар. Афсуски, судьялар бизда бундай ваколатга эга эмас эди. Шунинг учун Фармонда белгиланган вазифалар ва халқаро андозалар келиб чиқиб, ушбу соҳадаги камчиликларимизга барҳам бериш мақсадга мувофиқдир.

Қамоққа олиш учун санкция бериш ҳуқуқи прокуратурадан судларга ўтказилгач, инсон ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида бир неча афзалликлар пайдо бўлади, яъни улар қуйидагилар:

Биринчидан, суд орқали қамоққа олишга санкция берилган вақтда суд мажлисига айбланувчи, унинг ҳимоячиси, терговчи, прокурор, жабрланувчи ёки унинг вакили иштирок этади. Яъни жамоатчиликни иштироки таъминланади. Бошқача айтганда ошкорлик вужудга келади. Амалда эса ҳозир прокурор терговчи билан санкцияни ёпиқ жараёнда амалга оширяпти.

Иккинчидан, прокурорларнинг ёзма розилигини олиш дастлабки тергов устидан назорат олиб бориш жараёнида санкция берилган жиноятчи устидан назоратни амалга ошириш имконияти бўлади.

Учинчидан, суд устидан шикоят қилишга (протест, апелляция, кассация тарзида) имконият яратилади.

Хулоса ўрнида шуни айтмоқ лозимки, қамоққа олишга санкция беришнинг судларга ўтказилиши мамлакатимизда қонунчиликни такомиллаштиришда ўзига хос янги бир босқич, яна бир дадил қадам бўлади, деб ишонамиз.

Раъно ЗАРИПОВА,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

Шу йилнинг март ойида Элликқалъа туманида "Элнур" масъулияти чекланган жамият ишга тушди. Ҳозир бу ерда оҳак ва рўзғорбоп пахта қайта ишланиб, мижозларга жўнатилмоқда. Шунингдек, жамиятда пишиқ ғишт ишлаб чиқариш йўлга қўйилган.

СУРАТДА: жамият ҳаётидан лавҳа.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

ХАБАР

Бухоро вилояти клиник стоматология поликлиникасининг Жанубий Кореядаги Осиё маданияти ва тараққиёт институти билан алоқаси самарали бўлмоқда.

Ҳамкорлик

Мазкур институтнинг Тошкентдаги ваколатхонаси кўмагида "All Nations Dentol Centr" стоматологик маркази шифокорлари бухоролик ҳамкасблари учун назарий семинарлар ташкил этишди. Марказ мутахассислари жиҳозлаган махсус стоматологик автобусда қишлоқларда бўлиб, аҳолига тиббий хизмат кўрсатишди.

И.ИБРОҲИМОВ

Тилсиз ёв

Бепоён далаларда пахта ҳосилини йиғиб-териш ишлари бошланди. Шубҳасиз, бу мавсумни уюшқоқлик билан ўтказиш пухта тайёргарликкга боғлиқ.

Республика Ички ишлар вазирлигининг Ёнғин хавфсизлиги Бош бошқармаси ходимлари ҳам бу борада ўз ҳиссаларини қўшиш учун, пахта ҳосилини ёнғинлардан асраш чораларини кўрмоқдалар. Пахтани қайта ишлаш корхоналари, уни қабул қилиш пунктлари, хирмонлар ва хашарчиларнинг вақтинча жойлашадиган манзилларида ёнғин хавфсизлигини тўлиқ таъминлаш мақсадида бир қанча ишларни амалга оширишаётир.

ЭҲТИЁТ-ШАРТ

2005 йилнинг 2 июл куни Вазирлар Маҳкамаси Агросаноат ва сув хўжалиги комплекси тармоқларининг 2005 йил 1-ярим йиллик якунларига бағишлаб ўтказилган мажлис талабларини бажариш ва жорий йил мавсумига пухта тайёргарлик кўриш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан жорий йилнинг июл-август ойларида "Ўзпахтасаноат" уюшмасига қарашли пахта тозалаш корхоналари ва пахта қабул қилиш пунктларининг ёнғинга қарши ҳолати тўлиқ ва мониторинг тариқасида текшириб чиқилди.

Текшириш жараёнида маълум бўлдики, корхона раҳбарлари томонидан ёнғиннинг олдини олиш ва корхоналарда ёнғин хавфсизлигини таъминлаш борасида бир қатор ишлар бажарилган.

Лекин, олиб борилган ишлар ва кўрилган чораларга қарамасдан айрим масканлар раҳбарларининг бу борадаги мавжуд камчиликларни бартараф этишга эътиборсизликлари ҳам аён бўлмоқда.

Жумладан, Андижон вилояти, Хўжаобод туманидаги пахта тозалаш ҳиссадорлик жамиятининг моддий бойликларини сақлаш омборхонаси ёнғинни зудликда сезувчи ва хабар берувчи мосламага эга эмас, қуритиш цехи бирламчи ёнғин ўчириш воситалари билан тўлиқ таъминланмаган, барча электр сим ва кабеллар ташқи ҳимоя қобиқларининг электр токига қарши чидамлилик даражаси синовдан ўтказилмаган.

Бундай ҳолат Жиззах вилояти, Пахтакор тумани пахта тозалаш корхонасида ҳам мавжуд.

Қашқадарё вилояти, Чироқчи туманидаги "Чироқчи пахта тозалаш" корхонасида эса АЦ-30(53)106 русумли ёнғин ўчириш автомобили ёқилғи ва ёнғин ўчириш асбоб-анжомлари билан меъёр талаблари асосида жиҳозланмаган, маъмурий ва ёрдамчи биноларнинг том қисмидаги ёғоч қурилиш конструкцияларига ёнғинга қарши кимёвий суюқлик билан ишлов берилиб, тез ёниш хусусияти пасайтирилмаган.

Хуллас, шунга ўхшаш ва бошқа камчиликлар деярли барча вилоятларда учрайди. Шундай экан, вақт ва имкониятдан унумли фойдаланиб, уларни бартараф этиш мақсадга мувофиқдир. Чунки бундай ҳолат эртага мавсумий ишларда ўзининг салбий таъсирини кўрсатиши табиий.

Ўтказилган ёнғин – техник текширувлар давомида аниқланган камчилик ва нуқсонлар давлат ёнғин назоратининг ёзма кўрсатмаларига беписанд қараб келаётган, Ёнғин хавфсизлиги қоидаларини бузган ёки бажармаётган 88 нафар раҳбар, жавобгар шахс, ишчи ва хизматчиларга 461 минг 535 сўм миқдорида маъмурий жарималар солинди. Ёнғин чиқиш хавфи бўлган 17 та корхона, бино, цех ва омборхоналарнинг иш фаолияти вақтинчалик, ёнғинга қарши тадбирларни бажарилгунига қадар тўхтатиб қўйилди. 171 та носоз электр мослама, агрегат ва электр тармоқларидан фойдаланиш тақиқланди.

Шу ўринда ўтган йили айрим пахта етиштирувчи хўжаликларда, хирмонларда, пахта тозалаш ва қайта ишлаш корхоналарида ёнғинлар содир бўлганлигини айтиб ўтиш жоиз. Ёнғинлар асосан кичик механизмларни ишлатишда оддий ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилмаслик, электр ускуналарни ишлатишда техника хавфсизлиги қоидаларини бузиш, транспорт воситаларида учқун ўчиргичларнинг йўқлиги каби оддий беэътиборликлар натижасида келиб чиққан.

Бу эса бизнинг эътибор ва масъулиятимизни янада оширади. Айни дамдаги ишларимиз эса мана шундай оқибатларни олдиндан ҳис қилишга ундайди.

Даврон ҚАМБАРОВ,
Республика ЁХББ муҳандиси, капитан.

Ер "банги"га айланди, нега?

Бугунги кунда Жиззах вилоятида тўққиз мингдан зиёдроқ фермер хўжаликлари фаолият кўрсатаяпти. Умумий етиштирилаётган маҳсулотларнинг 98,7 фоизи улар ҳиссасига тўғри келмоқда.

Бироқ, ушбу фермер хўжаликларига қарашли майдонларнинг аксарият қисмида шўрланиш жараёни юз бериб, ернинг мелиоратив ҳолати бузилмоқда.

–Вилоятда фермерчилик 1995 йилдан бошлаб жадал ривожлана бошлаганди. Бу вақтда деҳқончиликнинг сир-асрорини билган ҳам, билмаган ҳам ер ола бошлади, - дейди вилоят Ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаси бошлиғи ўринбосари Низом Иномов. – Оқибатда, ёпиқ ва очиқ зовурларни ювиш, таъмирлаш ишларини олиб бориш бўйнигача қарзга ботган ширкат хўжаликлари ва янги ташкил этилаётган фермер хўжаликлари зиммаларига юкланди. Улар эса ҳаммасини қоғозда бажаришди... Натижада ерларнинг мелиоратив ҳолати ёмонлаша бошлади. 1996 йилда суғориладиган ерларнинг умумий ер майдони 293701 гектар бўлиб, шундан кучсиз шўрланган 155942 гектар, ўртача шўрланган 73579 гектар, кучли шўрланган 3355 гектар бўлган бўлса, шўрланмаган майдон 60795 гектарни ташкил этарди, холос. Бу кўрсаткич 2000 йилга келиб тамоман ўзгарди. Жумладан, жами сувли экин майдони 259270 гектар бўлиб, 1996 йилга нисбатан 34431 гектарга қисқарган бўлса, 90169 гектар кучсиз шўрланган ва 37227 гектар кучли шўрланган ер майдонлари бўлган. Юқоридагилардан кўриниб турибдики, шўрланиш 3, 4 баробарга ошган. Агарда ҳар беш йилда ернинг ҳосилдорлик даражаси, бонитет балли, яъни кадастр баҳоси ўрганилишини ҳисобга олсак бу кўрсатичлар мазкур йилда бундан-да ошиши эҳтимолдан холи эмас.

–Мелиоратив ҳолати ёмонлашган ерларни ҳам кучли меҳнат, тартиб-қоидали агротехника, минерал ўғитлар ва табиий гўнгни меъёрида солиб яхшилаш мумкин. Лекин кўпинча ер кимёвий дориларга муҳтожми-йўқми, "уста деҳқон"лар бундан қатъий назар, уни аямай солишаяпти. Оқибатда ер сунъий ўғит еявериб, "банги"га айланиб қолаяпти, - дейди "Мақсуда" фермер хўжалиги раисаси Мақсуда Фозилова. – Фосфорли, калийли ўғитлар тўғрисида ҳам шундай аҳвол.

ТАҲЛИЛ

–Бунинг асосий сабаби, ширкат хўжалиги ерлари фермер хўжаликлари ихтиёрига ўтгандан кейин тупроқнинг унумдор қатламларини кимёвий таҳлил қилиш ва агрохимкарта тузиш ишларининг тўхтаб қолганлигидадир, - дейди вилоят "Агрокимёстанция"си директори Усмонқул Исломов. – Бундан ташқари сизот сувларнинг юзага яқинлашиши сабабли кейинги йилларда тупроқда туз миқдори ортиб бораётганлиги ҳам кузатилмоқда. Ернинг шўрини ювмасдан туриб, умуман юқори ҳосил олиб бўлмайди. Бунинг учун барча фермернинг қўлида ҳар бир гектарнинг қанча жойи хлор ионларига бойлиги, сув миқдори, ювиш миқдори ва қайси ойларда ювилишини, қанча минерал, маъданли ўғит ишлатилишини белгилаб берувчи дала паспорти бўлиши шарт. Афсуски, бугунги кунда вилоятдаги тўққиз мингдан ошиқроқ фермер хўжаликларидан атиги 403 тасига дала паспорти қилиб берилган, холос, уларнинг ҳам маблағи ҳисоб рақамимизга келиб тушмаган.

Маълумки, ҳар йили ҳосил билан, қишки яхоб берганда, зовурларга ташлама қилиб қўйилганда тупроқдан кўплаб озиқа элементлари олиб чиқиб кетилади. Бундай тупроқларга вақти-вақти билан ўғит бериб турилмаса, йўқотилган озиқа элементларининг ўрни тўлмайди ва натижада тупроқ унумдорлигига путур етади.

–Қишлоқ хўжалигида ўғит қўллаш маълум даражада тупроқ унумдорлигига ва қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини оширишнинг ҳамда ҳар бир гектар экин майдонидан самарали фойдаланишнинг имконини яратади, - дейди қишлоқ хўжалиги фанлари доктори Саид Ўролов. – Суғориладиган ерларнинг каттагина қисмида пахта ва ғалла етиштирилади. Пахтадан мўл ҳосил олишда уларнинг фосфорли ва калийли озиқланиши муҳим аҳамият касб этади. Маълумки, фосфорли ўғитлар қўлланилганда, ҳосилдорлик 3,6 дан 7,8 центнерга ортади. Фосфорли ўғитлар самарадорлиги кўп жиҳатдан тупроқ-иқлим минтақасига, тупроқ турига, маданийлашганлик даражасига, агротехникага ва тупроқ таркибидаги ҳаракатчан фосфорлар миқдорига боғлиқ. Тупроқларни ўрганиш, таркиби, хусусиятлари ҳамда уларда содир бўладиган физикавий, физик-кимёвий, кимёвий ва биологик жараёнларни билиш – деҳқончиликда ўғитларни самарали ва оқилона фойдаланишда муҳим аҳамиятга эга. Тупроқдаги озиқ моддаларнинг ялпи миқдори, уларни ўсимликлар қийин ўзлаштирадиган шаклдан осон ўзлаштирадиган шаклга ўтиши ва содир бўладиган тескари жараён ўсимликларнинг озиқланиш шароитини белгилайди.

–Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, - дейди Саид Ўролов. - Ўртача битта фермер хўжалиги 40 гектарли далада меҳнат қилаётган дейлик (Аксарият ҳолларда чўлда 50-70 гектардан кам эмас). Ушбу фермер хўжаликлари ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, шўрини ювиш, алмашлаб экиш, агрохимкарта қилдириб, белгиланган жойларга дориларни ишлатса бир йилда 400 минг сўм маблағни тежаб қолиши мумкин экан.

Тасаввур қилинг, шунча маблағга қанча коллекторларни очиш, ёпиқ-ётиқ дренажларни ювиш, қанча техникалар олиш мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, мелиоратив ҳолати ёмонлашиб, сизот сувлар юзага кўтарилаётган ерларда юқори ҳосил олиш мумкин. Бунинг учун ҳам белгиланган агротехник қоидаларни қўллаб, минерал, органик ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланиш зарур. Зеро ўғитлар фақат ўсимликлар учун озиқа ва тупроқ унумдорлигини оширувчи манбагина бўлиб қолмай, улар тупроқ таркибидаги озиқ элементлари заҳираларини ва қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини оширувчи омил ҳамдир.

Толибжон ЭРГАШЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

МУКА 1 сорт 198,4 ▲ + 0,7 | МУКА 2 сорт 180,0 ▼ - 0,01 | ПОЛИЭТИЛЕН I-0754 841,1 ▲ + 0,1 | ПОЛИЭТИЛЕН I-0760 847,2 ▼ - 391,5 | ПОЛИЭТИЛЕН I1561 840,0 ▼ - 0,5 | КАРБАМИД 154,8 ▼ - 0,2

Деҳқоннинг “темир қанот”лари

Республикамизнинг бошқа жойларида бўлгани каби Жиззах вилоятида ҳам фермер хўжаликларига зарур шарт-шароитлар яратиш, ёнилғи, ўғит, техника билан таъминлаш, уларга техник хизмат кўрсатиш ишлари кенг йўлга қўйилмоқда. Лизинг тўловлари амалга оширилиб, деҳқону фермерларимиз ҳар томонлама қулай, замонавий қишлоқ хўжалиги техникаларига эга бўлмоқда. Деҳқонларимиз МТПлар хизматидан ҳам фойдаланмоқдалар.

Ғалладан мўл хирмон кўтарган бодеҳқон айни дамларда пахта йиғим-терими мавсумини кўнгилдагидек ўтказиш учун зарур чора-тадбирларни кўрмоқда.

–Жиззах “Вилоят МТПлар бирлашмаси” очиқ акциядорлик жамияти тизимида жами 18 та машина трактор парки бўлиб, улар шартнома асосида қишлоқ хўжалиги корхоналарида механизация, таъмирлаш, сервис, автотранспорт, янги техника етказиб бериш, эҳтиёт қисмлари таъминоти каби, шу жумладан, ерни шудгорлаш, ғаллани ўриш, пахта ҳосилини териб олиш сингари юмушларни амалга оширмоқда, - дейди уюшма ташкилоти раҳбари Ўктам Турсунов. – Бугунги кунда бирлашма тизимида 211 дона “Магнум” ер ҳайдов тракторлари, 197 та “Кейс” русумли ғалла ўриш комбайнлари, 217 та “Кейс-2022” русумли пахта териш машиналари, 618 та бошқа русумдаги ҳайдов, транспорт ва чопиқ тракторларидан самарали фойдаланилаяпти.

Бирлашма тизимидаги МТПларда, қишлоқ хўжалиги ва фермер хўжаликларига техник ва сервис хизмати кўрсатиш ҳажми йилдан-йилга ошмоқда.

Масалан, 2003 йилда 11 миллиард 118 миллион сўмлик иш бажарилган. 2004 йили эса бу кўрсаткич 11 миллиард 444 миллион сўмликни ташкил этди. Жорий йилнинг олти ойида 7 миллиард 646,6 миллион сўмлик иш бажарилди.

Туман МТПлари балансида турувчи юқори унумли хорижий техникалардан самарали фойдаланиш мақсадида, улар марказлашган ҳолатда Жиззах махсус базасига сақлашга қўйилди. Ҳар бир “Кейс” комбайни ювилиб, тартиб билан рўйхатга олиниб, қўриқдан ўтказилди, - дейди ушбу база директори Шомурод Абдуллаев.

–2005 йили 10 минг 660 гектардан зиёд ердаги ғаллани ўриб-йиғиб, дон хирмонининг юксалишига, қолаверса, туман фермерлари йиллик шартномавий режаларининг удданишига “Кейс” комбайни операторлари катта ҳисса қўшишди, - дейди Зарбдор тумани МТП раҳбари Зиёдулла Шералиев. – Қаҳрамон Норқулов 760 гектар, Шодиёр Бегматов 748 гектар ердаги буғдой ҳосилини ўриб беришга муваффақ бўлишди.

ИСЛОҲОТ

Ҳозирча “Магнум” ер ҳайдов тракторлари операторлари Ризо Осмонов 500 гектар, Ёрқин Мамадалиев эса 635 гектар ерни шудгорлаб, ҳамкасбларига намуна бўлишди. МТПда пахта йиғим-теримига жиддий тайёргарлик кўрилди. Мавжуд 30 дона “Кейс-2022” пахта териш машиналари сифатли таъмирдан чиқарилди. Фермер хўжаликлари билан шартнома имзоланган. 4200 гектардан зиёд ердаги пахта ҳосилини териб бериш туман МТП операторларининг зиммасида.

–Ҳадемай пахта йиғим-терими мавсуми бошланади, кузги шудгорлаш ишларига киришилади. Маълумки, мавжуд техникаларни мавсумга пухта тайёрлаш, уларни сифатли таъмирдан чиқариш учун, эҳтиёт қисмлар ва ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари билан таъминлаш талаб этилади. Бу борада “Ўзагромашсервис” республика уюшмаси таъминот базаси билан ҳамкорликни йўлга қўйганмиз, - дейди вилоят МТПлар бирлашмаси таъминот бўлими бошлиғи Жумабек Шакаров. – Вилоят бўйича 217 та “Кейс-2022” пахта териш машиналари мавсумга пухта тайёрланмоқда.

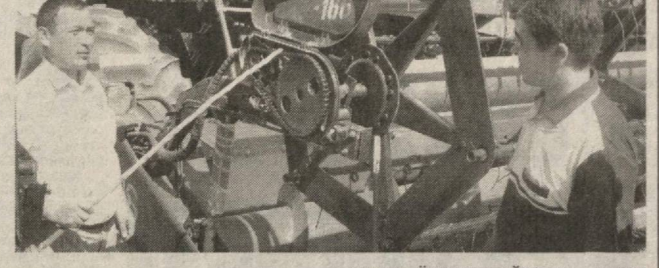

–Жиззах, Зарбдор, Пахтакор, Мирзачўл туманларида техникаларни пахта терими мавсумига тайёрлаш ишлари уюшқоқлик билан олиб борилаяпти, - дейди бирлашма умумий таҳлил бўлими бошлиғи Қайнар Қаршибоев. – Пахтакор тумани МТПсида 32 дона “Кейс-2022” русумидаги пахта териш машинаси мавжуд бўлиб, уларни таъмирлаш ишлари малакали мутахассислар зиммасига юклатилган. Вилоят бирлашмаси таъминот бўлими зарур эҳтиёт қисмларни етказиб бермоқда.

–2004 йили 450 тонна пахта терган эдим, бу йил насиб этса, 500 тоннадан оширишга бел боғлаганман, - дейди “Кейс-2022” русумидаги машина оператори Бахтиёр Олтибоев.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ҳузурида бўлиб ўтган йиғилишда туман МТПларини иқтисодий ривожлантириш дастури ишлаб чиқилди. Шунга мувофиқ, МТПлар қошида ёрдамчи хўжалик ташкил этиб, йирик ҳажмда майда шохли мол сотиб олиш, фойдаланилмаётган бинолардан унумли, ёғочга ишлов бериш ва парранда боқишга мослаштириш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳамда янги техникалар сотиб олиш каби истиқболли режалар белгиланган.

Бирлашма томонидан фермер хўжаликларига техника воситаларининг турли эҳтиёт қисмлар, шиналар ҳамда моддий-техника ресурсларни етказиб беришда яхши натижаларга эришилмоқда. “Агротехмаш” лизинг компанияси томонидан 27 дона “МТЗ-80” русумли чопиқ тракторлари фермер хўжаликларига етказиб берилди. Барча техника воситалари деҳқонларимизга қанот бўлмоқда. Улар оғирини енгил қилмоқда.

Норкул МАМИРОВ.
Б.АКРАМОВ олган суратлар.

Дефолиация – муҳим тадбир

Республикамиз пахтакорлари йиғим-терим мавсуми олдидан сўнгги агротехник тадбир – ғўзани дефолиация қилиш ишларини ўтказяптилар. Унинг пахтачиликдаги аҳамияти хусусида боз тўхталишга ҳожат бўлмаса керак. Чунки деҳқонларимиз етиштирилган ҳосилни нес-нобудсиз, ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан сифатли йиғиб олиниши кўп жиҳатдан мазкур тадбирга боғлиқ эканлигини яхши билишади.

Шу боис айни кунларда уларнинг асосий эътибори ушбу юмушга қаратилган. Мамлакатимиз Президентининг “2005 йилда ғўзани дефолиация қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори эса бу борадаги ишларда дастурил амал бўлмоқда. Бу ҳужжатда дефолиацияга пахта майдонларидаги чаноқ очилиш суръатларидан келиб чиққан ҳолда киришилиб, 15 иш кунида тугалланиши белгилаб берилган.

МАВСУМ

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги мутахассисларининг айтишича, тадбирга пухта ҳозирлик кўрилганлиги, жойларга керакли дефолиантлар ўз вақтида етказиб берилганлиги боис иш суръати юқори. Бир кунда 65653 гектар майдондаги ғўзага ишлов берилмоқда. Бу белгиланган режанинг кунига 6,2 фоизи уддаланяпти дегани. 5 сентябр ҳолатига кўра эса жами 267,8 минг гектар майдонда дефолиация ўтказилган. Демак, белгиланган юмушнинг 25,2 фоизи бажарилди. Юмушни эртароқ, яъни 27 августда бошлаган Бухоро, Сурхондарё, Қашқадарё вилояти пахтакорларининг бу борадаги кўрсаткичлари ундан-да юқори. Бу вилоятларда тадбир 10 сентябрда якунланиши кутилмоқда.

С.РАҲМОНОВ

Об-ҳаво

Гидрометеорология бош бошқармасининг хабар беришича, 6 сентябр куни Тошкентда ҳаво бироз булутли бўлади, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 3-8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 17-19, кундузи 35-37 даража иссиқ бўлади.

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида ҳаво ўзгариб туради, айрим туманларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши мумкин. Ғарбдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Баъзи жойларда шамолнинг тезлиги кучайиб, секундига 15-20 метрга етади. Кечаси 15-20, кундузи 26-31 даража иссиқ бўлади.

Бухоро ва Навоий вилоятларида ҳаво ўзгариб туради, айрим туманларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши мумкин. Ғарбдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Баъзи жойларда шамолнинг тезлиги кучайиб, секундига 15-20 метрга етади. Кечаси 16-21, кундузи 29-34 даража иссиқ бўлади.

Самарқанд, Жиззах, Сирдарё вилоятларида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 16-21, кундузи 32-37 даража иссиқ бўлади.

Тошкент вилоятида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 16-21, кундузи 32-37 даража иссиқ бўлади.

Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 18-23, кундузи 35-40 даража иссиқ бўлади.

Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 16-21, кундузи 32-37 даража иссиқ бўлади.

Республикамизнинг тоғли туманларида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 10-15, кундузи 23-28 даража иссиқ бўлади.

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН

автомобиллар ва қишлоқ хўжалиги техникаси учун қуйидаги корхоналарда ишлаб чиқарилган кенг ассортиментдаги

ШИНАЛАРНИ

сотади:

ЕНГИЛ МАШИНАЛАР УЧУН, ЕНГИЛ ЮК ТАШУВЧИ МАШИНАЛАР УЧУН, ОҒИР ЮК ТАШУВЧИ МАШИНАЛАР УЧУН, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКАСИ УЧУН

Тел.: (99871) 137-10-61, 137-20-76, 137-20-84, 334-64-21

Шиналар буюртма бўйича 30-35 кунда Украина ва Россиядан вагонларда келтирилади.

Улгуржи ва чакана савдо қилиш филиаллари манзиллари:

Наманган ш., Дўстлик шоҳкўчаси, 1-А уй. Тел.: (3692) 24-56-60.
Андижон ш., Мирпустин к., 20-уй. Тел.: (3742) 24-04-88.
Данғара ш., Тошкент к., 74-уй. Тел.: (37357) 2-19-06.
Термиз ш., Ч.Сафаров к., 80-уй. Тел.: (37622) 2-45-85.

ТОВАРЛАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН. ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН.

Бухоролик нурчилар

(Боши 1-бетда)

Юқори вольтли электр линияларидан оқиб бораётган электр қуввати шаҳар-қишлоқларни, корхоналарни куч-қувват, хонадонларни нур, энергия билан узлуксиз равишда таъминлаб туради. Айни паллада бир ойда вилоятдаги истеъмолчиларга 7 миллиард сўмлик миқдорида энергия етказиб берилмоқда.

– Чиндан ҳам ҳаётимизда электр энергиясининг тутган ўрни, унинг қадри ниҳоятда аҳамиятлидир, – дейди “Бухоро вилояти электр тармоқлари” акциядорлик жамияти раҳбари Раҳматулла Маматов. – Бизнинг вазифамиз ишлаб чиқарувчидан электр энергиясини қабул қилиб олиб, юқори вольтли электр линиялари орқали доимий тарзда истеъмолчиларга етказиб беришдан иборатдир. Бунинг учун подстанциялар мунтазам ишлаши, линиялар ҳамиша соз бўлиши лозим. Ана шундагина электр қувватида узилишлар бўлмайди, хонадонларимиз чироғи ҳамиша нурафшон бўлишига эришилади.

Яқинда назоратчилар билан биргаликда шаҳар марказида жойлашган маҳаллалардаги хонадонларни айланиб юриб, қизиқ бир ҳолатга дуч келдик. Хонадон соҳиби юқори лавозимда ишлайдиган амалдор экан. Рафиқаси эса катта савдогар. Иморат уч қават. Дарвоза олдида учта янги машина қатор турибди. Лекин хонадон соҳиби ўзига тўқ бўлишига қарамасдан электр энергиясидан катта миқдорда қарздор экан. Биз, қарзларингизни вақтида тўласангиз ўзингизга ҳам, бизга ҳам яхши бўлади, деб тушунтирдик. Бироқ хонадон соҳиби ҳе йўқ-бе йўқ, “йўқолларинг!” дея ўдағайлаб кетса бўладими?

Очиғи, масала моҳиятини яна ётиғи билан тушунтиришга тўғри келди. Электр ҳақини ўз вақтида тўлашни хоҳламайдиган, назоратчиларни менсимайдиган истеъмолчилар, афсуски, кўпчиликни ташкил қилади. Энг ёмони шундаки, улар ичида амалдор, зиёли кишиларнинг учраётганлиги ҳам бор гап.

– Мен ҳар доим қўл остимда ишлаётган назоратчиларга бир гапни айтишдан чарчамайман. Иложи борича истеъмолчига яхши мулоқотда бўлинг. Уларга ҳукумат қарори моҳиятини содда қилиб тушунтиринг. Шунда истеъмолчи ҳам ўз хатосини тўла-тўкис тушуниб етади. Ҳаракатларимиз натижаси ўлароқ, истеъмолчиларимизнинг фикрлаши ортиб бормоқда. Ҳозирги кунда туманлардаги ўн иккита бўлимларимизда ҳам аҳоли хонадонларига электрон ўлчагичлар ўрнатиб берилмоқда, – дея сўзида давом этди Раҳматулла ака, – электр ўлчагичнинг афзал томони бор. Биринчидан, электр қуввати тежалади, иккинчидан, ҳар хил носозликларга йўл қўйилмайди, учинчидан эса чўнтакбоп.

Аҳоли ҳам ўз навбатида ана шундай электр ўлчагичларни ўрнатиб беринг деб бизга мурожаат қилмоқда. Биз бундай ишларни бундан кейин ҳам давом эттириш ниятидамиз.

Шу йилнинг ҳозирги даврига қадар вилоятдаги корхона ва ташкилотларнинг умумий дебиторлик қарзи 4 миллиард 600 миллион сўмни ташкил этади. Масалан, вилоят сув оқава ишлаб чиқариш бирлашмаси 412 миллион сўм, Бухоро ғишт заводи 34 миллион сўм, Қоракўл туманидаги “Саёт” ширкат хўжалиги 20, “Зарафшон” ширкат хўжалиги 24 миллион, Пешку туманидаги Ибн Сино номли ширкат хўжалиги 12 миллион сўм қарздор.

Адлия вазирлигидан 2004 йилнинг 25 ноябрида 1437-рақам билан рўйхатдан ўтган “Электр энергияси истеъмолчилари ва энергия билан таъминловчи ташкилотлар ўртасида ўзаро ҳисоб-китоблар тартиби тўғрисида”ги Низомга кўра, белгиланган тартибда дебиторлик қарзларини камайтириш учун жойларда мониторинг ишлари олиб борилаётир. бу ишлар вилоят солиқ бошқармаси ҳамда “Бухоро электр тармоқлари” ОАЖнинг буйруқларига кўра ҳамкорликда олиб борилмоқда. Бунинг натижаси кўзга тезда ташланиб қолди. Истеъмолчиларнинг мавжуд қарздорликларини аниқлаш мақсадида махсус бригадалар ташкил қилинди. Бригадаларга соҳани мукаммал биладиган, кўп йиллик тажрибага эга мутахассислар жалб этилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 511-сонли “Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ҳамда 512-сонли “Электр энергияси сотилиши ҳамда ундан фойдаланишни ҳисобга олиш ва назорат қилиш тизимини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорлари ижросини таъминлаш юзасидан аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Ҳукуматнинг мазкур қарорлари моҳияти ва мақсадини истеъмолчилар ҳам ўз вақтида англаб бораётир.

Жамиятда сўнгги пайтларда ўз соҳасини мукаммал пухта биладиган, малакали ёш кадрларни тайёрлаш ишларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳозирги кунда кўплаб ёшлар мамлакатимизнинг олий ўқув юртларида таҳсил олишмоқда. Жамоа уларнинг яхши ўқиши учун зарур шарт-шароитларни яратиб берган. Ибратли томони шундаки, жамоада узоқ йиллик тажрибага эга назоратчилар ёш ходимларга устозлик қилишаётир. Ҳар мавсумда Тошкент шаҳридаги “Ўзбекэнерго” давлат акциядорлик компанияси қошидаги “Ходимлар тайёрлаш маркази”да кўплаб ишчи-хизматчилар ўз малакаларини ошириб келишмоқда. Бу мақсадлар учун акциядорлик жамияти кўплаб маблағ сарф этаётир.

Жамоада ишнинг кўзини биладиган, тажрибали ходимлар кўпчиликни ташкил қилади. Шуҳрат Рамазонов, Мухсин Жамолов, Шокир Яхшиев, Саид Файзуллаев сингари ёш ва малакали назоратчилар хизматидан эл-улус мамнун. Одамлар билан муомалада, меҳнатда ўрнак бўладиган зиёли ходимлар мана шу жамиятнинг ўзида тарбияланадилар.

Дунёда катта бир ҳақиқат бор, у ҳам бўлса, киши оиласида хотиржам бўлсагина кўнглига ўйин-кулги сиғади, меҳнатида барака бўлади. Шунинг учун ҳам жамиятда касаба уюшмаси ижтимоий масалаларга жиддий аҳамият бермоқда. Ишчи-хизматчиларнинг санаторийларда дам олиши, соғлиғини тиклаши ҳамда моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш сингари масалалар доимий эътиборда. Кам таъминланган оилалар холидан ҳар доим хабар олиб турилади. Улар имкон қадар моддий жиҳатдан таъминлаб борилмоқда.

Биргина ўтган йилнинг ўзида ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси учун жамият томонидан миллион-миллион сўм миқдорида маблағ сарфланди. Мақсад битта – у ҳам бўлса, ишчи-хизматчиларга муносиб шарт-шароит яратиб бериш.

Рейдлар давомида жойларда истеъмолчилар электр энергиясидан ўғринча фойдаланиш, ускуналарни тармоққа рухсатсиз улаб олиш, муддати ўтган дебиторлик қарзи бўла туриб, электр энергиясидан фойдаланиш ва яна бир қатор қоидабузарликларга йўл қўйиш ҳолатларига дуч келинмоқда. Натижада электр энергияси учун ўз вақтида тўловнинг амалга оширилмаганлиги маълум миқдордаги дебиторлик қарзини юзага келтиради. Бунинг оқибатида эса энерго таъминот ташкилотлари ўз электр ускуналарини таъмирлаш, эскирган ва яроқсиз жиҳозларни янгисига алмаштириш ва эҳтиёт қисмларни сотиб олиш имконидан маҳрум бўлади. Бу ҳол юзага келмаслиги учун барча чоралар кўрилмоқда.

Ўрни келганда, бир нарсага урғу бериб ўтишни истардим. Электр назоратчиларининг иш шароити бошқа тармоқ ходимлариникидан мутлақо фарқ қилади. Об-ҳаво шароити ва бошқа омиллардан қатъий назар тоғ ва чўлларда, очиқ далаларда иш олиб борилади. Бундай вазиятда меҳнат қилишнинг ўзига яраша мураккабликлари, қийин жиҳатлари йўқ эмас. Лекин шундай бўлишига қарамасдан малакали, ўз ишини устаси бўлиб танилган назоратчилар айрим кимсалар, корхона ва ташкилот раҳбарлари томонидан электр энергиясидан ғайриқонуний фойдаланиш, уни талон-торож қилиш ва фойдаланган электр энергияси учун ҳақини тўламаслик сингари ҳолатларга йўл қўймаслик учун астойдил тер тўкишмоқда.

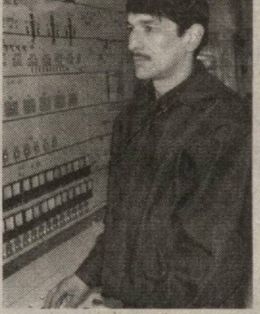

– Ниятимиз кўп. Мустақиллик байрами олдидан корхонамизда жудаям катта ҳажмда таъмирлаш ва ободончилик юмушлари амалга оширди, – дейди акциядорлик жамияти раҳбари Раҳматулла Маматов хайрлашаётганимизда.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Боинг ҳалокати

Индонезиянинг Медан шаҳридаги Полония аэропорти яқинида Boeing-737 йўловчи самолёти турар-жой биносига келиб урилди.

Мандала ҳаво йўлларига тегишли самолёт қўниш вақтида электр тармоқлари линиясига тўқнашиб кетган. Мувозанатсизлик натижасида ҳаво кемаси аэропорт яқинидаги уйларнинг бирига қулаб тушиб, портлаб кетди. Самолёт бортида 117 йўловчи бўлгани айтилмоқда. Ҳозирча ҳалок бўлганлар сони аниқ эмас.

Асоратлар изи чуқур

Katrina довулидан азият чекаётган Янги Орлеанда қутқарув ишларини олиб бораётганлар орасида ўз жонига қасд қилиш ҳолларини кузатилмоқда. Ҳозирга қадар икки нафар қутқарувчи ўз умрига зомин бўлган.

Шаҳар мэри Рэй Нагин айтишича, кўпгина қутқарувчилар шаҳардаги талафотлар ва ҳалок бўлган одамларни кўриб руҳий чарчоқларга мубтало бўлишмоқда.

“Katrina етказган талафотларни бартараф этиш учун бир неча ўн йиллар керак бўлади”, дейди шаҳар мэри.

Қутқарув ишлари кенгайган сари ҳалок бўлганлар сони ортиб бормоқда. Айрим маълумотларга кўра, қурбон бўлганлар сони мингдан ошиб кетиши мумкин.

Шредернинг илк “ғалабаси”

Германия канцлери Герхард Шредер ва унинг лавозимига асосий номзод Ангела Меркеллар теледебат ўтказишди.

Христиан-демократлар иттифоқи (ХДИ) томонидан номзоди илгари сурилаётган Меркел “мамлакатдаги вазиятдан барча норози. Бундан чиқиб кетиш йўлини сизнинг дастурларингизда кўрмаяпман” деди. Шу ўринда Шредер ХДИ фаолларини солиқ миқдорини оширмаслик тўғрисидаги режаларини танқид остига олди.

Миллионлаб немис оилалари кузатуви остида ўтган теледебатда Шредер 52 фоиз овоз йиғиб, рақиби Меркел хонимни мағлуб этди.

Асосий ғалаба ким томонида бўлиши эса 18 сентябрдаги сайловда аниқланади.

Суд бошланади

Ироқ ҳукумати собиқ президент Саддам Ҳусайн устидан ўтказиладиган суд жараёнлари шу йилнинг 19 октябрида бошланишини маълум қилди.

Ҳукумат расмийларидан бири Лейт Каббанинг айтишича, Саддам билан унинг 7 нафар сафдошлари суд қилинади. Сафдошлари орасида Саддамнинг туғишган акаси ва собиқ вице-президент Тахо Ясин Рамадон ҳам бор. Ироқнинг собиқ президенти 143 одамни оммавий қатл қилишда айбланмоқда.

Босимлар чўт эмас

Эрон ҳукумати АҚШ ва Европа Иттифоқи томонидан кўрсатилаётган босимларга қарамай уранни бойитиш тадқиқотларини давом эттиришини маълум қилди.

Мамлакат ташқи ишлар вазири Ҳамид Ризо Осифий сўзларига кўра, тинчлик йўлидаги бу тадқиқотларни олиб боришга Эрон ҳақлидир. АҚШ ва Европа Иттифоқи расмийлари тадқиқотлар бекор қилинмаган тақдирда Эрон ядровий дастурлари БМТ хавфсизлик кенгаши муҳокамасига топширилишидан огоҳ этмоқда.

Хаммаса Кўҳистоний ғолиба

Тошкентда туғилиб вояга етган 18 ёшли Хаммаса Кўҳистоний исмли қиз “Мисс Англия” танлови ғолибаси бўлди.

Буюк Британияда бўлиб ўтган гўзаллик танлови финал босқичида 20 нафар иштирокчи қатнашди. Хаммасанинг ота-онаси асли афғонистонлик бўлиб, Ўзбекистонда муҳожир сифатида яшаган. Хаммаса Тошкентда дунёга келган ва вояга етган.

Унинг ғалабаси ҳинд киноси ижодкорлари билан шартномалар тузиш имкониятини берди.

INTERNET хабарлари асосида
Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2005 йил 6 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	871,79	1 Польша злотийси	360,71
1 Англия фунт стерлинги	2095,71	1 СДР	1683,66
1 Дания кронаси	191,39	1 Туркия лираси	850,38
1 БАА дирхами	308,87	1 Швейцария франки	926,05
1 АҚШ доллари	1134,41	1 ЕВРО	1426,41
1 Миср фунти	196,86	10 Жанубий Корея вони	11,08
1 Исландия кронаси	18,56	10 Япония иенаси	103,98
1 Канада доллари	956,98	1 Россия рубли	40,08
1 Хитой юани	140,44	1 Украина гривнаси	224,64
1 Малайзия ринггити	301,83		

*** Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

ЦЕМЕНТ(Ахангаран) 45,7 ▼ - 0,2 | УГОЛЬ(бпк) 12,3 ▼ - 0,3 | АРМАТУРА 436,5 ▼ - 0,9 | СУПЕРФОСФАТ 63,6 ▲ + 0,9 | АММОНИЙ СУЛЬФАТ ФОСФАТ 192,8 ▼ - 0,1 | Символы цен: ▲ + Увеличилась; ± не изменилась; ▼ - Снизилась; +0.0 на сколько сум | Сум/кг | Средневзвешенные цены за неделю для заключения прямых договоров на сайте: UZEX.COM УзРТСБ

Ватан — мангу қўшиқ!

(Боши 1-бетда)

Ўлкада деҳқончилик юксак даражада тараққий этган. Катта-катта ариқларда, каналларда серсув дарёлардан сув чиқарилган. Қадимги аждодларимиз улкан иншоотларни бунёд этиш учун узоқ йиллар мобайнида матонат билан меҳнат қилганлар. Суғориш ишлари юксак даражада ривожлангани туфайли юрт ҳар доим гуллаб-яшнаган. Одамлари тўқ ва фаровон ҳаёт кечирганлар. Деҳқончиликдан ташқари чорвачилик, ҳунармандчилик билан шуғулланганлар, тенгсиз гўзал бинолар, иморатлар қурганлар. Хориждан диёримизга келган сайёҳлар жаннатмакон боғларни, чиройли уйларни кўриб ҳайратга тушган. Қадимда ўлкамизни "Минг шаҳар мамлакат" деб ҳам номлашган.

Юртимизнинг бундай тинч ҳаётига ҳасад билан қараган душманлар, маккор ёвлар кўп бўлган. Улар бу она тупроқдан фидойилик билан олтин олаётган меҳнаткаш, ҳалол одамларни қулларга айлантиришни, беҳисоб бойликларни талаб, ўз ерларига олиб кетишни, бу ўлкани забт этишни ўйлаган.

Ғанимларга қарши курашиб, ўз Ватанини, халқини ҳимоя қилиб тенгсиз жасорат кўрсатган Спитамен, Тўмарис, Широқ сингари улуғ аждодларимиз номи тарих саҳифаларида олтин ҳарфлар билан ёзиб қолдирилган.

Она Ватанни душманга бермай, сарҳадларини, халқини ҳимоя қилишда жасорат кўрсатган мард аёл Тўмарис қаҳрамонлиги асрдан-асрга тилларда достон бўлиб қолди.

Ватанимиз озодлиги йўлида қаҳрамонлик кўрсатган бундай жасур аждодларимиз кўп бўлган. Улар билан ҳақли равишда фахрланамиз ва улардан абадул абад ибрат оламиз.

Ватан — улуғ аждодлари билан янада буюк. Абу Райҳон Беруний, Ибн Сино, Мирзо Улуғбек, Ал-Хоразмий сингари қомусий олимларни берган диёрни улуғ Ватан, Ўзбекистон, демасдан бўладими?!

Ислом оламига шу заминда туғилиб, камолга етган Ат-Термизий, Ал-Бухорий, Замахшарий, Хожа Аҳмад Яссавий, Баҳовуддин Нақшбанд, Хўжа Аҳрор Валий, Марғиноний сингари буюк даҳоларни берган юртни яна дунёнинг қайси бурчагида учратиш мумкин?!

Бу юрт — кўҳна ва маънавияти бой юрт! Халқимизнинг тарихи ғурурланиб тилга оладиган, фахрланиб ҳикоя қиладиган ўтмиши бор. Бундай ўтмишни кимлар ҳавас қилмайди, дейсиз.

Биз ва бизнинг авлодларимиз узоқ йиллар Ватаннинг қадр топишини нималигини билмай, орзу-умид билан яшаб ўтдилар. Ўз Ватанини озод-эркин кўриш ниятида бир оғиз сўз учун не-не ўғлонлар, барчиной қизлар ўзларини қурбон қилди. Халқимизнинг машҳур фидойи инсонлари Беҳбудий, Мунаввар Қори, Абдулла Авлоний, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Файзулла Хўжаев, Усмон Носир каби минг-минглаб инсонлар мустақиллик йўлида жон бердилар.

Мустабид тузум даврида шу заминда Самарқанд, Шаҳрисабздай оламшумул шаҳарларни барпо этган, Турон заминни оламга машҳур қилган, ўзининг қўли остидаги ўлкаларда адолат ва ҳақиқатни қарор топтирган, ҳарбий тизимлари билан жаҳонда ном қозонган буюк саркарда Амир Темур номини тилга олиш қанчалик даҳшат эди.

Россия телевидениеси илк бора 2004 йил баҳорида Амир Темурнинг буюклигини кўрсатувчи ҳужжатли фильмни ниҳоят бир неча бор баралла намойиш этишга жазм қилди ва бу билан саркарданинг номи нақадар улуғлигини кўрсатди.

Буюк бобомиз Соҳибқирон Амир Темур қудратли давлат қурибгина қолмай, балки унинг шон-шуҳратини бутун дунёга танитган. Ўша пайтда бу мамлакат номини Хитой, Ҳиндистон, Франция, Англия, Испания, Италия, Миср каби давлатлар бошлиқлари катта ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олганлар.

Амир Темур Испания қироли Генрих III, Франция ҳукмдори Қирол IV, Англия Қироли Генрих IV саройларига элчилар юбориб, ўз салтанатида Испания, Франция, Англия, Хитой каби жуда кўп илғор мамлакатларнинг элчиларини қабул қилган. Унинг бевосита раҳнамолигида Самарқандда қиёси йўқ Бибихоним жомеъ масжиди, Гўри Амир ва Шоҳи Зиндадаги меъморий обидалар барпо этилди. Шаҳрисабзда тенгсиз Оқсарой қад ростлади. Аҳмад Яссавий ва Занги ота мақбаралари бунёд қилинди.

Дунёни ларзага солган Чингизхондай босқинчи тан берган яна бир буюк саркардамиз Жалолиддин Мангубердининг мўғул босқинчиларига қарши олиб борган аёвсиз курашларини тарих, халқимиз ҳеч қачон унутмайди. У авлодлар учун жасур ва енгилмас баҳодир, шонли лашкарбоши тимсоли бўлиб қолади.

Мустақиллик йиллари асрларга тенг қисқа муддат ичида мамлакатимиз пойтахти таниб бўлмас даражада ўзгарди. Дунёда ўхшаши йўқ Оқсарой, Темурийлар музейи, Олий Мажлис, Сенат бинолари барпо этилди. Мустақиллик майдони қайта таъмирланиб, ўзгача қиёфага кирди. Миллий банк, Интерконтитентал, "Дедеман", "Гранд Мир" меҳмонхоналари, теннис корти, Банклар ассоциацияси, бозорлар, улкан кўприклар, Ўзбекистон Давлат Консерваторияси, Ўзбек Академик миллий театри бинолари, Бобур, Ғафур Ғулом ва Алишер Навоий номидаги Миллий боғлар пойтахт кўркига кўрк қўшиб турибди.

Мамлакатимизнинг қайси бир бурчагига борманг, ҳамма жойда янгиланишни, катта ўзгаришларни ҳис қиласиз. Хоразмда Амударё устидаги улкан кўприк, Навоий — Учқудуқ — Нукус, Деҳқонобод — Бойсун темир йўллари, Бухоро, Самарқанд, Наманган, Андижон, Урганчдаги замонавий стадионлар, Қамчиқ довони узра қурилган магистрал йўл, иқтисодиётимизнинг асосий бўғинларидан бирига айланган Асакадаги "УзДЭУ авто", "Шўртангаз" кимё мажмуилари ва "Қобул текстил", "Элтекс", "Катекс", "Хива-Карпет", "Аим текстил", "Сурхантекстил" сингари кўплаб замонавий енгил саноат корхоналари, юзлаб лицей ва коллежлар... Жаҳон узра давлатимиз байроғи акс эттирилган "Ўзбекистон ҳаво йўллари"нинг Тошкент авиасозлари яратган самолётлари, "Нексия", "Матиз" сингари автомашиналарининг довруғи оламни тутмадими?

"Made in Uzbekistan". Эндиликда бу сўзнинг мағзини, асл моҳиятини билмайдиган, тушунмайдиган одам йўқ. Маънавиятимизнинг асоси бўлган бой қадриятларимиз тикланди. Юртимизга, халқимиз бағрига улуғ аждодларимиз қайтиб келишди. Уларнинг ҳайкаллари, қадамжоларини нафақат юртдошларимиз, балки жаҳоннинг турли давлатларидан келган сайёҳлар зиёрат қилмоқдалар. Мотамсаро она, Қатағон қурбонлари шарафига барпо этилган муқаддас жойлар — бизни дунёдан бегуноҳ ўтганларни эслаб, улар руҳини ёд этишга чорлайди.

Ватан! Сенинг ҳар сиқим тупроғинг олтин, зар. Далаларингда унган ғўзаларингда етиштирилган "оқ олтин"ни ипга айлантирса, ер юзини бир неча баробар боғлаши мумкин. Оппоқ пахтангдан тўқилган газламалардан тайёрланган кийимлар ҳар бир қитъадаги одамларга гўзаллик ато этмоқда. Эндиликда дунёда ўзбек ипагини, хонатласини, бекасамини билмайдиган халқ йўқ. Бухоро қоракўли, оловдай ёниб турадиган Хоразм, Навоий, Қашқадарёда тайёрланган антиқа терининг баҳоси йўқ.

Ватанни севиш, Ватан туйғуси, бу оддий, жўн нарсалар эмас. Бу муқаддас сўзларни баралла айтиш учун ҳар бир инсонда, битмас-туганмас ғурур, шижоат, қалбида ҳеч қачон ўчмайдиган ўзгача бир туйғу, меҳр ва оқибат, фахр бўлиши керак.

"Мен она Ватанни севаман!", деб кўкрагига аюҳаннос билан мушт уриш, бу Ватанни чиндан севиш дегани эмас. Ватаним нима берди деб эмас, балки мен Ватанимга нима бера олдим, унинг тинчлиги, фаровонлиги, келажаги йўлида нима иш қилдим, деб яшаш керак.

Ҳеч бир Ватан истиқлолга эришгач, бирдан тараққиёт чўққисига чиқа олмаган. Бундан бир неча йиллар муқаддам Жанубий Кореядай пешқадам давлат ҳам иқтисодий таназзулга учраганда, халқи, айниқса, хотин-қизлари ўз хоҳиш-иродалари билан қимматбаҳо тақинчоқларини банкларга олиб бориб топширдилар. Бу билан қийин аҳволга тушиб қолган мамлакатни жар ёқасидан олиб қолишга баҳоли-қудрат ҳисса қўшдилар.

Беш бармоқ ҳам тенг эмас, беайб парвардигор. Тан олиш керак: бозор иқтисодиёти у ёки бу соҳаларда оқсаб ҳам қолмоқда. Ўтиш даври, тикланиш даври давом этмоқда. Фермерлар, тадбиркор ва ишбилармонлар оёққа турмоқда. Уларнинг иши ривож топиб, бойишса, Ватан ҳам бойийди. Биздан ҳам миллионер, миллиардерлар етишиб чиқмоқда. Ниятимиз уларнинг бойлиги фақат ҳалол пуллар эвазига бўлса.

Ватан ривожига ёрдам бериш ўрнига, шу буюк замин шаънига доғ тушираётган дин ниқобидаги ақидапарастлар, тараққиётимизга тўғаноқ бўлаётган мансабпарастлар, юлғич, порахўрлар — булар шу заминнинг зарпечаклари, бегона ўтлари. Уларни тезроқ юлиб ташлаб, боғимизни гуллатиб — яшнатишимиз керак. Шу заминнинг сувини ичиб, нонини еб тинч халқ бошига офатлар ёғдираётган, муқаддас динни ниқоб қилиб, ёвуз мақсадлар сари интилаётган кимсаларни ҳам шу Ватаннинг фарзандлари, деб бўладими?!

Бир ватандошимиз узоқ ўтмишини эслаб шундай деганди: "Жуда кичиклигимда ота-онам Шўро зулмидан қочиб, Ватандан жудо бўлиб, хорижга Амударёдан ўтаётганида қайиқдан тушиб кетган эканман. Худо бир асраб, ушлаб қолишган. Шу-шу Амударё сувининг ўзгача бир таъми оғзимда қолган. Ватанга қайтиш насиб этса, шу дарё бўйига бориб, болалардай ётиб олиб сувидан тўйиб бир ичсам, дея ният қилгандим. Бир сафар шу ниятимга етдим. Хоразмга ташриф буюрганимда дарё бўйига олиб боришларини илтимос қилдим. Қандай ҳаяжон, қандай ҳис-туйғу, севинч кўз ёшлари билан дарё сувини шундай чанқоқлик билан симирдимки, бундай онларни шу табаррук ёшимда ҳеч қачон бошимдан кечирмаганман. Ватаннинг тупроғи, бир томчи суви, бу гавҳар, олтин, қиёси йўқ куч-қудрат.

Бундан йигирма йил муқаддам Грузияда бўлганимизда болалар боғчасига олиб боришганди. Бу ерда жажжи ўғил-қизлар учун грузин халқининг урф-одатларини ўзида ифода этувчи энг муҳим миллий асбоб-анжомлар қўйилган хона мавжуд эди. Улар орқали болалар қалбида кичиклигиданоқ ҳақиқий грузин қандай бўлишлиги туйғусини камол топтиришар экан.

Бизнинг болалар боғчаларимизда ҳақиқий ўзбек дунёқарашини шакллантиришга хизмат қиладиган нималар бор экан? Буни чуқур ўйлаб кўрдикми?

Ватан қадрини киндик қони тўкилган заминдан узоқда яшаган одам жуда яхши билади. Она юртнинг бир сиқим тупроғига зор бўлиб, умрини хорижда ўтказган энг бой-бадавлат одам ҳам қайсидир вақтда ўзини бечора сезади. Ўзининг авлод-аждодлари, отаонаси ўтган ерни қўмсайди, муқаддас, деб билади.

Бухоронинг сўнгги амири Саййид Олимхон тақдир тақозоси билан умрининг қолган қисмини Афғонистонда ўтказди. У хорижда ҳам бой-бадавлат эди. Лекин унда Ватан йўқ эди.

Амирнинг қабри устига шундай сўзлар ёзилган:

Амири беватан зору ҳақир аст,
Гадо гар дар Ватан бимурад амир аст.

Мазмуни:

Ватансиз амир зору фақирдир,
Ватанда гар гадо ўлса амирдир.

Таърифлашга сўз ожиз...

Навоийда, тўғрироғи, Мурунтовда ҳар йили қазиб олинаётган тонна-тонна олтинни тозалиги жиҳатидан дунёнинг бирорта жойидаги шундай қимматбаҳо металлга қиёслаш қийин.

Шўртан, Учқудуқ "зангори олов"и нафақат халқимиз, балки ўнлаб хорижий мамлакатлар аҳолисининг ҳам хонадонида ловуллаб турибди.

Истиқлол туфайли бир неча асрлардан сўнг буюк аждодларимиз қолдирган юртни дунёга яна бир бор олиб чиқишга эришдик. "Ўзбекистон" деган мамлакатни, "ўзбек" деган миллатни танидилар, тан бердилар, ҳатто айрим соҳалар бўйича ўрнак олдилар. Бу борада толмас, ўз сўзидан қайтмас юртбошимиз, фидойи, бағрикенг халқимизнинг муносиб ҳиссаси, ўзига хос улуши бор.

Ўзбек спортининг донғи ҳам бутун дунёга танилмоқда. Муҳаммадқодир Абдуллаев, Абдулла Тангриев, Рустам Қосимжонов, Миржалол Қосимов, Руслан Чагаев, Ирода Тўлаганованларни эндиликда ким ҳам танимайди дейсиз. Шундай асл ўғлонларни тарбиялаб вояга етказган юрт, қадимий ўлка бугун Мустақиллик шарофатидан янада гуллаб-яшнамоқда. Оламга донғи кетган Бухоро, Самарқанд, Хивадай кўҳна шаҳарларимиз, улуғ авлодларимиз тимсоли улғаётган ёш авлод қалбида бекиёс ғурур, ифтихор уйғотмоқда. Уларнинг қадами тегмаган, куй-қўшиқлари, карнай-сурнайлари янграмаган, бурро-бурро сўзлари эшитилмаган эл-юрт қолмади оламда.

Шу мамлакатда яшаётган ҳар бир фуқаро оиласи, маҳалласи, қишлоғи, элати учун қайғуради. Лекин, булардан ҳам қадрлироқ, эъзозлироқ, улуғ бир гўша — Ватани борлигини ҳам дилида ҳар доим ҳис қилиб туриши керак.

Ватанни асраш — бу фақат қўлга қурол олиб, муқаддас заминни ҳимоя қилиш, дегани эмас. Бу деган — она тилини, Ватан тупроғини, зилол сувларини, табиатини, тоғу-далаларини, ҳайвонот дунёсини ҳам асраб, келажак авлодга етказиш ҳамдир. Бепарволик, шу тупроқ, шу замин учун қайғурмаслик — душманликдан ҳам ёмон иллатлар.

Яқин-яқингача Хоразмда 300-500 йиллик гужум дарахтлари бўларди. Улар ёз пайтлари шу иссиқ юртга роҳатбахш ҳаво бахшида этиб, одамларни жазирамадан сақлаб қоларди. Узоқ шимол ўрмонларидан ёғочга илашиб келиб қолган қандайдир қурт бир неча йил ичида не-не асрларни кўрган, юрт фахри бўлган гужумларга қирон келтирди. Бу ёвуз ҳашаротларни йўқ қилиш учун на табиатни муҳофаза қилувчи экологлар, на карантин, деб номланувчи ташкилот, на мутасадди олимларимиз жон куйдиришди, на шу юртнинг мана-ман, деган ёшуллилари...

Ҳаммамиз китоб ўқиб вояга етганмиз. Унинг қадрини яхши биламиз. Қадимда энг бой савдогарлар ҳам дур-жавоҳирлар билан бирга хориждан энг нодир китобларни олиб келиб, подшоҳларга совға қилганлар. Биз ҳам ўз навбатида Мустақил ватанимизнинг келажак авлодини энг билимдон инсонлар қилиб тарбиялашга ҳаракат қилмоқдамиз. Лекин, шарқнинг дарвозаси бўлмиш Тошкентдай азим шаҳарда, кўпгина вилоятлар марказларида ибратли китоб дўконлари бўлмаслиги сизни таажжубга солмайдими?

Ёки шундай гўзал пойтахтимизни янада гуллаб-яшнатиш учун юртбошимиз жон куйдираётган бир пайтда, қоқ марказда "Ўқчи" маҳалласи ёнидаги чуқурликни, чекка мавзеларда ўйдим-чуқур, йўлларни, ариқ ва йўлкаларни чиқиндилар билан тўлдириб ташлашганини кўриб юрагингиз ачинмайдими?

Юртимизнинг турли бурчакларидан Хоразмнинг Қоражиқ деган шифобахш тузли қўлига ва қумли соҳилига даволаниш учун интилаётган юзлаб одамлар кўз ўнгида, айрим кимсалар ўтовларни эгаллаб олиб, спиртли ичимликлар билан маишат қилиб ўтирсалар қандай тоқат қиласиз?

Ватаннинг эрта тонгини маънавий озуқа бўлмиш — газета-журналларни ўқишдан бошлаб ўз дунёқарашини ошириш ўрнига, ўткинчи олди-соттилар,енгил-елпи ишлар билан машғул бўлиб қолган девдай йигитлар, барчиной-дек қизларни кўриб кўзингиз ёшга тўлмайдими?!..

Булар менинг ва сизнинг ватанимиз кўксидаги яралар. Уларни кўриб, улар ҳақида ўйлаб, қалбим бир қалқиб кетади...

ВАТАН! Сенинг бағрингда, униб-ўсган оддий бир фарзандинг мисол, озгина таърифингни келтирдим, ўзимни қийнаётган ўйфикрларни айтдим. Лекин, сенинг шаънингга қанча сўзлар айтмайин, барибир камлик қилади. Бағрим бутунлиги, дилим равшанлиги, эрким борлиги учун руҳимда ўзгача бир ҳиссиётни сездим. Чунки, "Ватанни севмоқ — иймондандир".

Бу юртда Ўзбекистон деса, давлат байроғини, гербини кўрса, мадҳиясини эшитса юраги ҳаприқиб кетмайдиган, қадриятларини эъзозламайдиган, лекин ўз манфаатини халқ манфаатидан устун қўядиган, ҳақ йўлида виждони, ор-номусини сотадиган инсон бўлмаслиги керак.

Шу заминда, шу азиз тупроқда туғилиб ўсган эканмиз, Ватанимиз обрў-эътиборига, муқаддас номига, буюк аждодлар шаънига доғ туширмаслигимиз керак. Келажак авлодлар дунёга машҳур фозилу уламолар, саркардалар етишиб чиқиши учун интилишимиз, миллатимиз асл ўғлонларини шу руҳда тарбиялашимиз лозим.

Ватан шундай азиз, онадайин муқаддас, мўътабар, буюк! Мадҳиямизда баралла куйланганидек:

Улуғ халқ қудрати жўш урган замон,

Оламни маҳлиё айлаган диёр...

Ватан — мисли мангу бир қўшиқ! Уни қанчалик куйламагин, адоғига етолмайсан. Сен ва ота-боболаринг кутган ҳур замон келди. "Элим деб, юртим деб ёниб яшайдиган" кунлар оғушидасан. Бу кунларнинг қадрига ет, Ўзбекистон фуқаросиман, дея фахрланишга ҳақлисан.

Жаббор РАЗЗОҚОВ

Чемпион Сан-Луисда аниқланади

Дрезденда ФИДЕнинг 76-конгресси бўлиб ўтди. Унда асосий масала сифатида 27 сентябрдан 16 октябргача мутлоқ чемпионлик учун Аргентинанинг Сан-Луис шаҳрида ўтказиладиган мусобақанинг ташкилий ишлари кўриб чиқилди.

Мукофот жамғармаси 1 миллион АҚШ долларини ташкил қилган мазкур беллашувда иштирок этиш учун саккиз шоҳмотчи шартнома имзолашди. Улар: жаҳон чемпиони, ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов, гроссмейстерлар: Майкл Адамс (Англия), Юдит Полгар (Венгрия), Петр Леко (Венгрия), Петр Свидлер (Россия), Вишванатан Ананд (Ҳиндистон), Веселен Топалов (Болгария), Александр Морозевич (Россия).

Бундан ташқари, конгрес ишида аёллар ўртасида жаҳон чемпионати Екатеринбургда ўтказилиши маълум қилинди. У келгуси йили марта ойида ўтказилади. Шунингдек, 2006 йил Турин ва 2008 йил Дрезден шаҳарларида ўтадиган Олимпиадага тайёргарлик ишлари юзасидан ҳисоботлар ҳам тингланди.

"Энг буюк харид"

Мадриднинг "Реал" футбол клуби ниҳоят англиялик ҳужумчи Майкл Оуэнни "Ньюкасл"га сотди. Сешанба куни футболчи тиббий кўрикдан ўтди ва янги жамоаси билан тўрт йиллик шартномага имзо чекди.

"Оуэннинг сотиб олиниши "Ньюкасл" рамзи ҳисобланган Алан Ширерни сотиб олиш билан бир қаторда туради. У шундай футболчики, биз унинг ўйинига қараб жамоа тузамиз ва Майкл бизга фойда келтиради, деган умиддамиз", деди инглиз клуби президенти Фредди Шеппард. Ўз навбатида, клуб бош мураббийи Грем Сунесс: "Оуэн – менинг мураббийлик фаолиятимдаги энг буюк харид", деб айтган.

"Реал" спорт директори Арриго Сакки ҳам бу маълумотни тасдиқлаган ва Оуэннинг хоҳишига кўра бошқа жамоага сотишганлигини айтиб ўтган. Майкл "Қироллик клуби"да кўпинча заҳирада қолиб кетаётганлиги ва бу ҳолат унинг ўйин амалиётига жиддий таъсир ўтказиши мумкинлиги учун ҳам Испанияни тарк этишга қарор қилганди.

Ҳужумчининг трансфер баҳоси 30 миллион АҚШ долларини ташкил қилди. "Реал" уни сотиб олиш учун эса 12 миллион доллар сарфлаганди.

Ҳал қилувчи баҳс олдинда

3 сентябр куни Тошкентдаги марказий "Пахтакор" ўйингоҳида Ўзбекистон ва Баҳрайн терма жамоалари ўртасида плей-офф учрашуви бўлиб ўтди.

Ўйин 1:0 ҳисобида вакилларимиз фойдасига ҳал бўлди. Ягона гол муаллифи – терма жамоа сардори Миржалол Қосимов.

Лекин ҳисоб аслида бундан-да бошқачароқ бўлиши мумкин эди. Аммо японялик ҳакамлар бунга йўл қўйишмади. Биринчи бўлимнинг 38-дақиқасида бош ҳакам Баҳрайн дарвозасига пенальти белгилади. Жарима тўпини Сервер Жепаров аниқ амалга оширди. Ҳакам эса гол қоида бузилган ҳолда киритилди, деб топди ва уни инобатга олмади.

Шу ўринда ФИФАнинг "Laws of Game – 2005" ("Ўйин қоидалари – 2005") китобидан қуйидаги сатрларга эътибор қаратсак: "Агарда пенальти тепаётган футболчининг жамоадоши жарима майдони ҳудудига кирса ёхуд пенальти белгиланган ҳудудда ҳаракат қилса, тўп дарвозага бориб тушса, жарима тўпи қайтадан амалга оширилади" (ўша китобнинг 45-саҳифаси). Лекин япон ҳаками афтидан бундай қоидалардан бехабар кўринади. Яна ҳам аниқроқ қилиб айтсак, бош ҳакам Тошкентда "янги қоида" ихтиро қилди.

Ўйиндан сўнг матбуот анжуманида терма жамоамиз бош мураббийи Боб Хоутон қуйидагиларни айтиб ўтди: "Менимча, 1:0 ҳисоби, 2:1 натижадан яхшироқ. Барча масалани Манамадаги ўйин ҳал қилади. Биз техник

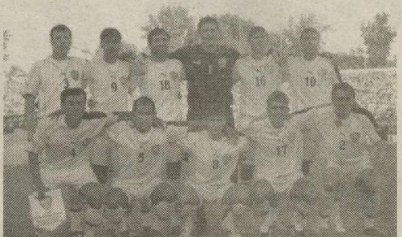

жиҳатдан устун эдик, Баҳрайн эса чаққон, кучли ва бақувват футболчиларни ўз сафига жамлаган. Шунга қарамай, бор имкониятимизни ишга соламиз".

Баҳрайн мураббийи Лука Перузович эса: "Мен шогирдларим ўйинидан қониқиш ҳосил қилдим. Ўзбекистон терма жамоаси айни вақтда кучли, бироқ биз ўз қаршиликни Манамада синдирамиз. Жавоб ўйинида биз ўзимизга керакли натижани қўлга киритамиз", деб айтиб ўтди. Шундан сўнг у журналистларни саволларига ҳам жавоб бермай, матбуот марказини тарк этди.

Жавоб ўйини 7 сентябр куни бўлиб ўтади. Термамиз таркибида эса биргина Виктор Карпенкода жароҳат бор. Ўйлаймизки, янги мураббий бошчилигида кетма-кет икки ғалабани қўлга киритган футболчиларимиз сафарда бўладиган учрашувда ҳам керакли натижани қайд этишади.

Чемпион бўлолмайди

"Формула-1" пойгалари бўйича етти карра жаҳон чемпиони Михаэл Шумахер Италия Гран-присида ўнинчи бўлиб марра чизиғига етиб келди.

Бу натижа уни шубҳасиз саккизинчи бор чемпионликка эришишидан маҳрум қилди.

Италия Гран-присида ғолибликни колумбиялик пойгачи Хуан-Пабло Монтойя

("McLaren") қўлга киритди. Пойгани иккинчи ва учинчи бўлиб эса Фернандо Алонса ("Renault") ва Жанкарло Физикеллилар ("Renault") якунлашди. Чемпионлик пойгасида эса испаниялик Фернандо Алонса етакчилик қилмоқда. Унинг ҳисобида 103 очко бор. Михаэл Шумахер ҳозиргача бўлган пойгаларда 55 очко жамғарди.

Жаҳон чемпионати якунланишига борйўғи тўрт Гран-при қолганлигини ҳисобга олсак, германиялик спортчи якунгача 95 очко жамғара олиши мумкин.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

АК "Ўзулгуржисавдо"

Реализует со склада в г.Ташкенте следующую продукцию:

*Трубы ВГП, ГОСТ 3262-75
20Х2,8 мм, 40Х3,5 мм, 50Х3,5 мм.
*ТРУБЫ Э/СВАРНЫЕ, ГОСТ 10705-80
57Х3,5 мм, 76Х3,5 мм, 89Х4 мм, 102Х4-5 мм, 108Х4 мм, 114Х4 мм, 159Х6,8 мм, 168Х8 мм, 219Х8,9; 10 мм, 325Х8 мм, 377Х8 мм; 426Х6-18 мм.
*Листы стальные Г/К 11,12 мм
*Электроды сварочные МР-3 Ø 4 мм
*Оборудование для парикмахерских
*Алюминиевые подвесные потолки
*Подвесные потолки картонного типа "Армстронг"
*Перфораторы разных марок, электродрели
*Электропилы дисковые для резки металла
*Пилы дисковые для резки металла ø 35,40 мм
*Ручные электрофрезы, электропилы (для резки кафеля и алюминия)
*Эсксопилы
*Слесарно-монтажные инструменты (фрезы, сверла, метчики, ключи гаечные, плашки, алмазные бруски)
Припой ПОС-30, ПОС-40 Электроды нержавеющие – НЖ-13, ЦЛ-11 ø 4 мм
*Мини-генераторы бензиновые
*Наборы инструментов
*Плитку облицовочную керамическую
*Плитку облицовочную половую
*Кубики керамические неглазурованные для мозаичных работ
*Электрооборудование (насосы, водяные помпы)
*Аэрогенераторы и солнечные генераторы
*Мельницы для размола муки
*Оборудование для очистки риса
*Пиломатериалы, деловая древисина

При больших объемах поставок труб могут быть снижены цены

Имеет возможность поставить по заказам потребителей:

*Мини-шиферный завод *Мини-оборудование для производства полиэтиленовых труб *Мини-завод по выпуску хлопкового масло *Солнечные электростанции *Мини-мукомольный завод Мини-завод по переработке хлопковых семян *Трубы и металлопродукцию всех размеров Товар сертифицирован

г.Ташкент, ул.Навои, 7. Тел.: 139-27-15, 139-27-16, 144-59-53.
E-mail: uz_savdo@mail.ru

Товар сертификатланган

"ТЕХСЕЛЬСНАБ" МЧЖ

Тошкентдаги омборхонадан Россия ва Украина заводларида ишлаб чиқарилган енгил ва юк автомобиллари ҳамда қишлоқ хўжалик (ғалла ўриш комбайни, тракторлар Т-150, МТЗ, МХ-135, ТТЗ) шиналарини таклиф қилади

Пул ўтказиш йўли билан ғалла ва пахтанинг 23210. 23220 траншларини ҳам қабул қилади.

Тошкент ш., Чилонзор-2, Гагарин кўч., 26-уй
Тел.: 77 1210, 77 1451, 79 9468, 103 7234, 158 8575.

A3

Информация о намерении приобретения пакета акции 25 % от Уставного фонда. Инвестор: СП "ROMSTAR". Эмитент: ЗАО "Гиждуван пилла". Адрес эмитента: Бухарская обл. Гиждуван. Акции безналичные.

Частное предприятие "Sanar" намерен приобрести простые именные акции Частного Открытого Акционерного Банка "Универсал Банк", расположенного по адресу: Ферганская обл., г.Коканд, ул.Истиклол, 18., в количестве 1972 шт., номинальной стоимостью 100000 сум, что составляет 19,72% от уставного фонда.

ПРОДАЖА АВТОМОБИЛЕЙ "ГАЗ"

ГРУЗОВЫЕ, ГРУЗОПАССАЖИРСКИЕ, ПАССАЖИРСКИЕ - Цельнометаллические и бортовые с тентом. ЛЕГКОВЫЕ, СПЕЦ АВТОМОБИЛИ: ПРОМТОВАРНЫЕ, ИЗОМЕТРИЧЕСКИЕ, ХЛЕБОВОЗ, МУСОРОВОЗ, ПЕРЕВОЗКА ГАЗБОЛОНОВ, ЭВАКУАТОРЫ, СКОРАЯ ПОМОЩЬ и другие на базе ГАЗЕЛЬ, ГАЗ-3307(09)

г. Ташкент, тел/факс 168 0961. E-mail: prima74@mail.ru

"Ўзкартошканавуруғлари" фирмаси таъсисчиларининг умумий мажлиси қарорига асосан фирманинг Устав фонди камайтирилди ва 8185000 сўм қилиб белгиланди.

Тошкент Давлат Аграр университети жамоаси профессор Эркин Турдиевич Шайховга ўғли **Илҳом ШАЙХОВ**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Озод ШАРОФИДДИНОВ, Ағитай АДИЛОВ, Фахриддин КАЛОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Ғафур ШЕРМУҲАММАД.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар. ⓗ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: А.КАРИМОВ
Саҳифаловчилар: Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ
Мусаҳҳиҳ: М. БЕКИЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-719, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади -9709

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5